

Τεύχος 3• Μάιος 2018
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Δημοσιική Ενημέρωση

Εμείς... συνεχίζουμε

Εχουμε συχνά αναφερθεί στον ρόλο που επιφυλάσσει το κεντρικό κράτος στην τοπική αυτοδιοίκηση: περιορισμός προσλήψεων σε συνδυασμό με συνεχή μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, περιορισμός της χρηματοδότησης με ασφυκτικό έλεγχο, ακόμα και στη σύνταξη των δημοτικών προϋπολογισμών, καθιέρωση πολύπλοκων διαδικασιών για την έγκριση έργων και προμηθειών, που προφυλάσσουν μεν τη διοίκηση από τη διασπάθιση δημόσιου χρήματος αλλά ταυτόχρονα πολλαπλασιάζουν τη γραφειοκρατία. Σε κάποια από τα παραπάνω αναφέρεται η πρόσφατη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου σχετικά με τις προτεινόμενες θεσμικές αλλαγές στο επερχόμενο νομοσχέδιο για την αυτοδιοίκηση «Κλεισθένης 1». Γιατί ανεξάρτητα από τις όποιες προσπάθειες των «τοπικών αρχόντων», χωρίς ουσιαστικές, τολμηρές και βαθιές αλλαγές στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο, η τοπική αυτοδιοίκηση θα συνεχίσει να χωλαίνει στην εκπλήρωση του καθήκοντος που έχει αναλάβει.

Όσον αφορά στην πόλη, δεν θα ήταν άσκοπο να επιστημονοποιήσουμε ξανά τη χρόνια εγκατάλειψή της και τη συσσώρευση πολλαπλών προβλημάτων σε κάθε τομέα ευθύνης της δημοτικής αρχής. Σε αυτό το τεύχος θα ενημερωθείτε για κάποιες από τις δράσεις της δημοτικής αρχής. Δράσεις που στοχεύουν στην επίλυση σοβαρότατων προβλημάτων στις υποδομές της πόλης,

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Ζήτημα επιβίωσης

Η πρόσφατη, τραυματική για την πόλη, εμπειρία, που προκλήθηκε από το δωδεκαήμερο κλείσιμο του ΧΥΤΑ Φυλής αλλά και του Κέντρου Ανακύκλωσης, φέρνει για άλλη μια φορά στην επικαιρότητα το ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων στα μεγάλα αστικά κέντρα και στη χώρα. Δυστυχώς συνηθίσαμε να μιλάμε, να αποδίδουμε ευθύνες και να αλληλοκατηγορούμαστε μόνο σε τέτοιες ακραίες περιστάσεις, οι οποίες, όπως όλα δείχνουν, στο μέλλον θα επαναλαμβάνονται με μεγαλύτερη συχνότητα.

Όλον τον υπόλοιπο καιρό, αμέριμνοι και αδιάφοροι, προτιμάμε να πετάμε τα σκουπίδια ΜΑΣ στην αυλή της υποβαθμισμένης Δυτικής Αττικής, βέβαιοι ότι η εγκληματική πολιτική των τελευταίων δεκαετιών, που φέρνει τη χώρα μας τελευταία στην ανακύκλωση στην Ευρώπη, θα συνεχίζεται χωρίς συνέπειες για την καθημερινότητά μας.

Κι όμως, τα παραδείγματα δίπλα μας πληθαίνουν (Ηλεία, Ζάκυνθος, Κέρκυρα, Αίγιο) και όλα δείχνουν ότι η εξάντληση της Φυλής είναι θέμα ελάχιστου χρόνου.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Ζήτημα επιβίωσης

Εμείς... συνεχίζουμε

όπως είναι η **αντιπλημμυρική προστασία** ή η **εξέλιξη της ένταξης στο σχέδιο πόλης της περιοχής Πεύκο Πολίτη**. Για την πολιτική της δημοτικής αρχής στον τομέα της **Παιδείας** και του **Πολιτισμού**. Για τις **νέες πλατείες** που κατασκευάζονται ή για την **ένταξη νέων τεχνολογιών** στις υπηρεσίες του δήμου με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την εξυπηρέτηση των δημοτών. Υπάρχουν και πολλά άλλα που δεν είναι δυνατό να παρουσιαστούν αναλυτικά. Όπως η ανακαίνιση του κτηρίου Σαχάλα που μετά την ολοκλήρωση των εργασιών θα αποτελεί το ιδιόκτητο πλέον κεντρικό ΚΑΠΗ. Η κατασκευή των νέων πλατειών στο Πάτημα Χαλανδρίου, η ολοκλήρωση της αναβάθμισης χώρων του αθλητικού κέντρου «Νίκος Πέρκιζας». Η συνεχιζόμενη ανακαίνιση των σχολείων ή η τοποθέτηση μονάδων κλιματισμού σε τέσσερις αίθουσες εκδηλώσεων σχολείων της πόλης. Η πλήρης ανακαίνιση του χώρου στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής και άλλα πολλά. Όλα, αποτέλεσμα εντατικών προσπαθειών διοίκησης και υπηρεσιών να επισημανθούν προβλήματα, να συνταχθούν μελέτες, να τηρηθούν τα του νόμου προκειμένου να φθάσουν σε φάση εκτέλεσης αλλά και να συντομευθούν στο έπακρο τα προβλεπόμενα από τον νόμο χρονικά όρια.

Σε κάθε περίπτωση, η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών με ταυτόχρονο σεβασμό στο δημόσιο χρήμα, όπως και στους αποδέκτες αυτών των υπηρεσιών, είναι καθαρά αποτέλεσμα πολιτικής βούλησης.

Αυτή την πολιτική βούληση, τη διαθέτει η σημερινή διοίκηση. Όπως και τη βούληση να συνεχίσει το έργο της παρά τις πολλαπλές αντιξοότητες.

Τότε θα βρεθούμε όλοι, πολιτεία, αυτοδιοίκηση και πολίτες, αντιμέτωποι με τις συνέπειες των επιλογών μας. Η μεν πολιτεία για την έλλειψη επαρκούς και αποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου και στρατηγικής για τα απορρίμματα, η αυτοδιοίκηση για την ατομία υιοθέτησης ριζοσπαστικών πρακτικών και την ευκολία μετάθεσης των ευθυνών και των σκουπιδιών «στην αυλή του γείτονα» και, ασφαλώς, οι πολίτες για την αδιαφορία και την προκλητική αναληψία με την οποία αντιμετωπίζουμε τη φύση και το μέλλον των παιδιών μας. Έγιναν πολλά αυτά τα τρία χρόνια για να προωθηθεί στην πόλη μια εναλλακτική στρατηγική για τα σκουπίδια και τη διαχείρισή τους:

1 Αγοράστηκε το ακίνητο ΧΕΥ 9, έκτασης 6.500 τ.μ., αφού εξασφαλίστηκαν με υπουργικές αποφάσεις οι χρήσεις για να λυθεί το άλυτο, επί 40 συναπτά έτη, πρόβλημα στέγασσης της υπηρεσίας καθαριότητας. Ωστόσο οι χρονοβόρες διαδικασίες μελετών, αδειοδοτήσεων και δημοπρατίσεων, σίγουρα δίνουν μεσοπρόθεσμο χαρακτήρα στην αξιοποίησή του.

2 Ενισχύθηκε αποφασιστικά ο πεπαλαιωμένος εξοπλισμός με 8 νέα απορριμματοφόρα και άλλα μηχανήματα έργου ενώ αντικαταστάθηκαν 3.000 κάδοι, τοποθετήθηκαν 905 κίτρινοι κάδοι για το χαρτί και 750 νέοι μπλε κάδοι για την ανακύκλωση. Κανείς πλέον δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι λείπουν κάδοι, μέσα ή προσωπικό.

3 Τοποθετήθηκαν 4 υπόγεια συστήματα για την ελάφρυνση του εμπορικού κέντρου ενώ μοιράζονται 360 δωρεάν κάδοι οικιακής κομποστοποίησης.

4 Προσλήφθηκαν εκατοντάδες εργαζόμενοι, υπερδιπλασιάζοντας το απασχολούμενο εργατικό προσωπικό.

5 Ο δήμος παραλαμβάνει πλέον κατ'οίκον ηλεκτρικές συσκευές, συμβεβλημένος με εταιρία ανακύκλωσης.

6 Το Χαλάνδρι κατάφερε να βρεθεί στην πρωτοπορία της καινοτομίας με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Waste4Think, το οποίο, εκτός από διακρίσεις και θετικά σχόλια, δείχνει να ανοίγει μια ελπιδοφόρα προοπτική για το μέλλον.

Ωστόσο τίποτε από όλα αυτά δεν φάνηκε αρκετό να αποτρέψει τη συσσώρευση 1.300 τόνων απορριμμάτων στους δρόμους της πόλης, μόλις έκλεισε η Φυλή.

Η πόλη συνεχίζει να παράγει 100 τόνους σκουπίδια ημερησίως, τα οποία εναποτίθενται χωρίς οικιακή διαλογή και μεταφέρονται καθημερινά στον ΧΥΤΑ χωρίς να διαθέτει έναν, έστω μικρό, τοπικό σταθμό μεταφόρτωσης.

Και δυστυχώς, πολλοί είναι οι συμπολίτες μας που συνεχίζουν να θεωρούν αυτονόητο δικαίωμά τους να μην κάνουν διαχωρισμό και ανακύκλωση αλλά ακόμη και να πετούν οικοσκευές και μπάζα στους κάδους απορριμμάτων, καταστρέφοντας κάθε προσπάθεια.

Είναι φανερό ότι δεν θα μπορούμε για πολύ να έχουμε την πολυτέλεια της αμεριμνησίας και, πολύ περισσότερο, παρόμοιων αντικοινωνικών πρακτικών.

Και αν μέχρι χθες η αλλαγή του χρεοκοπημένου μοντέλου διαχείρισης των απορριμμάτων ήταν κυρίως θέμα πολιτικής κουλτούρας και περιβαλλοντικής ευαισθησίας, τώρα γίνεται κυριολεκτικά θέμα επιβίωσης της πόλης και των ανθρώπων της.

Ή αλλάζουμε ή βουλιάζουμε. Κυριολεκτικά και μεταφορικά.

Υ.Γ. Οφείλει κανείς να δώσει συγχαρητήρια στο εργατοτεχνικό προσωπικό που κατάφερε σε τρεις μέρες να συλλέξει απορρίμματα 15 ημερών. Αντιμέτωποι με ατελείωτες ουρές οχημάτων στον ΧΥΤΑ, με αναμονή 7ώρου οι εργαζόμενοι, στην πλειονότητά τους, έδειξαν επαγγελματισμό και αίσθημα ευθύνης. Δεν μπορεί βέβαια να πει κανείς το ίδιο για τη γνωστή παρέα γραφειοκρατών που θεώρησαν την κρίση αυτή ως αντιπολιτευτική ευκαιρία και επιχείρησαν μέχρι και να μπλοκάρουν αποκομιδή, αδιαφορώντας πλήρως για τις συνέπειες στην πόλη. Η πλήρης απομόνωση των προσπαθειών τους από τους παρευρισκόμενους δείχνει ότι η πλειοψηφία των εργαζομένων του δήμου διαθέτει και μνήμη και κρίση.

Σίμος Ρούσσος
Δήμαρχος Χαλανδρίου

Ναι στην απλή αναλογική, όχι στις ρυθμίσεις που επιβάλλουν ασφυκτικό έλεγχο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Με απόφασή του, το Δημοτικό Συμβούλιο Χαλανδρίου συμφωνεί με την καθιέρωση της απλής αναλογικής στις δημοτικές εκλογές όπως προβλέπεται στις ρυθμίσεις νομοσχεδίου του Υπουργείου Εσωτερικών με την ονομασία Κλεισθένης 1. Υπέρ του ψηφίσματος που κατέθεσε η Διοίκηση ψήφισαν οι δημοτικοί σύμβουλοι της «Αντίστασης με τους Πολίτες του Χαλανδρίου», της παράταξης του κ. Ανδρέου-πουλου «Χαλάνδρι Φιλική Πόλη» και του κ. Νταβία «Χαλάνδρι Αλλάζουμε Πορεία». Το καταψήφισαν οι παρόντες δημοτικοί σύμβουλοι από τις παρατάξεις του κ. Γ. Κουράση «Χαλάνδρι σε Δράση», της κ. Καρατζά «Λαϊκή Συσπείρωση» και ανεξάρτητοι δημοτικοί σύμβουλοι, που έχουν αποχωρήσει από την παράταξη της διοίκησης του δήμου. Απουσίαζαν η παράταξη του κ. Θωμά, η παράταξη του κ. Λαδόπουλου και ο ανεξάρτητος δημοτικός σύμβουλος κ. Βαρδουλάκης. Κατατέθηκαν άλλα 3 ψηφίσματα, τα οποία καταψηφίστηκαν. Τα σχετικά πρακτικά υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Δήμου.

1 Η εισαγωγή, με καθυστέρηση δεκαετιών, της απλής αναλογικής αποτελεί ριζοσπαστική τομή που ανταποκρίνεται στο αίτημα δίκαιης και ισότιμης αντιμετώπισης της ψήφου των πολιτών.

Το σημερινό εκλογικό σύστημα με τις δυσανάλογες και αναντίστοιχες της πραγματικής βούλησης των πολιτών, εκπροσωπήσεις στο δημοτικό συμβούλιο συμβάλλει στη διαμόρφωση και ενίσχυση των δημαρχοκεντρικών χαρακτηριστικών, στην απώλεια του πνεύματος συνεννόησης και προγραμματικών συγκλίσεων που είναι απαραίτητα, ιδιαίτερα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των τοπικών κοινωνιών. Τα όποια πραγματικά προβλήματα ελλείψεων, αστοχιών ή σοβαρών παραλείψεων του νομοσχεδίου, σε σχέση με την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης των δήμων είναι δυνατόν και μπορούν να αντιμετωπιστούν με κατάλληλες νομοτεχνικές ρυθμίσεις που θα συνδυάζουν την ανάγκη ισότιμης δημοκρατικής έκφρασης των πολιτών και την αποτελεσματική

διακυβέρνηση των δήμων στη βάση της προγραμματικής πρότασης που ενέκριναν προς υλοποίηση οι δημότες.

2 Εκτός από την εισαγωγή της απλής αναλογικής, την ενίσχυση του θεσμού των δημοψηφισμάτων και ορισμένες επιμέρους ρυθμίσεις σε θετική κατεύθυνση (πχ νέες δυνατότητες των δήμων σε ό,τι αφορά τα δημοτικά τέλη, τη διαχείριση των απορριμμάτων, τις ενεργειακές κοινότητες κλπ), το συνολικό σχέδιο νόμου δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη της ριζικής μεταρρύθμισης που έχει ανάγκη η αυτοδιοίκηση για να ανταποκριθεί στον σύνθετο ρόλο της. Κρίσιμα θέματα που επηρεάζουν αρνητικά την αποτελεσματικότητα του θεσμού και έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην καθημερινότητα των πολιτών, έμειναν για μία ακόμη φορά εκτός συζήτησης. Τέτοια, εκτός των άλλων, είναι και τα ζητήματα που σχετίζονται με τις αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων ανάμεσα σε κεντρικό κράτος, περιφέρειες και δήμους, τα θέματα που σχετίζονται με την ανεπάρκεια πόρων και προσωπικού, το εκτός λογι-

κής γραφειοκρατικό πλαίσιο που αποτελεί τροχοπέδη στην εκπόνηση μελετών, την απορρόφηση πόρων και την εκτέλεση έργων καθώς και τα θέματα της καταστατικής θέσης των αιρετών. Θεωρούμε ότι η αποτελεσματική και έγκαιρη αντιμετώπιση όλων αυτών, με βάση τις αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας, αποτελεί το περιεχόμενο της ουσιαστικής και δυστυχώς συνεχώς αναβαλλόμενης τομής που έχει ανάγκη η αυτοδιοίκηση για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της χώρας μας.

3 Εκφράζουμε την αντίθεσή μας στις διατάξεις που αφορούν στο Παρατηρητήριο και τον επόπτη ΟΤΑ. Στο σχέδιο νόμου διατηρούνται οι υφιστάμενες διατάξεις ασφυκτικού ελέγχου των αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων μέσω του επόπτη ΟΤΑ, ο οποίος πλέον θα υπάγεται στον εκάστοτε υπουργό Εσωτερικών. Η διατήρηση των ελέγχων νομιμότητας (που σχεδόν πάντα καταλήγουν ως έλεγχοι σκοπιμότητας) σχεδόν στο σύνολο των αποφάσεων της αυτοδιοίκησης, σε συνδυασμό με τη διατήρηση του ασφυκτικού δημοσιονομικού ελέγχου του Παρατηρητηρίου, καταργούν στην πράξη το αυτοδιοίκητο και μετατρέπουν την αυτοδιοίκηση σε ετεροδιοίκηση. Ταυτόχρονα, πιστεύουμε ότι η συνέχιση των πολιτικών λιτότητας που πλήττουν ιδιαίτερα τους εργαζόμενους δεν επιτρέπει προς το παρόν σκέψεις για διεύρυνση της ανταποδοτικότητας όπως προβλέπεται για τις υπηρεσίες πρασίνου.

4 Το δημοτικό συμβούλιο καλεί την Κυβέρνηση και την ΚΕΔΕ να διευκολύνουν, έστω και την τελευταία στιγμή, με τη στάση τους τη διαβούλευση, ώστε να γίνουν οι αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και ο νόμος που τελικά θα ψηφιστεί να είναι βήμα προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης και όχι της αποδυνάμωσης της αυτοδιοίκησης.

Ξεκίνησε
το μεγάλο
έργο
ομβρίων

38 αγωγοί για την αντιπλημμυρική προστασία της πόλης

Ξεκίνησαν τον Μάιο οι εργασίες του έργου κατασκευής αγωγών ομβρίων από την οδό Μεταμορφώσεως με σταδιακή επέκταση έως την οδό Λακωνίας στην Τούφα. Το κόστος του έργου, αρχικού προϋπολογισμού 5.535.000 €, με χρηματοδότηση από την Περιφέρεια Αττικής, διαμορφώθηκε στο ποσό των 2.690.364,98€ μετά την έκπτωση κατά 55,77% της εταιρείας ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ που είναι και η τελική ανάδοχος.

Το έργο περιλαμβάνει συνολικά την κατασκευή 38 αγωγών ομβρίων, συνολικού μήκους περίπου 4,6 χιλιομέτρων, στις περιοχές του Κέντρου, του Κάτω Χαλανδρίου, της Τούφας και της Αγ. Βαρβάρας. Σε συνδυασμό με το υπάρχον δίκτυο αναμένεται να δώσει οριστική λύση στα πλημμυρικά φαινόμενα που παρατηρούνται μετά από κάθε έντονη βροχόπτωση στο μεγαλύτερο τμήμα της πόλης. Να σημειωθεί ότι το έργο βασίζεται σε μελέτη της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου από το 2013 που, τελικά, υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2015 στην Περιφέρεια για χρηματοδότηση, εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2016, δημοπρατήθηκε τον Ιανουάριο του 2017 και τελικά η σύμβαση του αναδόχου με τον δήμο υπογράφηκε τον Απρίλιο του 2018.

ΟΔΟΣ	ΑΠΟ	ΕΩΣ	ΜΗΚΟΣ (μέτρα)
ΚΟΔΡΟΥ	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ	16,03
ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ	ΚΟΔΡΟΥ	ΧΙΟΥ	294,98
ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ	ΧΙΟΥ	ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ	42,04
ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ	ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ	ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ	343,88
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ	71,29
ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ	ΣΑΧΤΟΥΡΗ	102,73
ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ	ΣΑΧΤΟΥΡΗ	ΣΟΥΛΙΟΥ	165,63
ΣΟΛΩΜΟΥ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	ΚΑΛΟΓΡΕΖΑΣ	41,94
ΚΑΛΟΓΡΕΖΑΣ	ΣΟΛΩΜΟΥ	ΣΟΥΡΗ	70,93
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ	ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΝΕΦΕΛΗΣ	195,73
ΝΕΦΕΛΗΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ	ΤΕΡΨΙΧΟΡΗΣ	131,15
ΤΕΡΨΙΧΟΡΗΣ	ΝΕΦΕΛΗΣ	ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ	100,25
ΘΑΛΕΙΑΣ	ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ ΧΑΛΚΙΑ	ΕΡΜΙΟΝΗΣ	96,13
ΝΙΚΗΤΑΡΑ	ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ ΧΑΛΚΙΑ	ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ	71,29
ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ ΧΑΛΚΙΑ	ΝΙΚΗΤΑΡΑ	ΙΡΙΔΟΣ	237,57
ΣΟΦ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	ΚΑΡΑΟΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	73
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ	ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	27,36
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	ΚΑΡΑΟΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	201,71
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ	ΚΑΡΑΟΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	62,86
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ	ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	18,32
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	246,80
ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ	ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	30,41
ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	80,56
ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	54,74
Φ. ΛΙΤΣΑ	ΠΑΠΑΓΟΥ	ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ	99,33
ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ	Φ. ΛΙΤΣΑ	ΑΙΣΧΥΛΟΥ	64,5
ΑΙΣΧΥΛΟΥ	ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ	ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ	124,7
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ	ΟΛΥΜΠΟΥ	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	86,53
ΛΕΥΚΩΝ ΟΡΕΩΝ	ΗΒΗΣ	ΡΟΔΟΠΗΣ	150,5
ΡΟΔΟΠΗΣ	ΛΕΥΚΩΝ ΟΡΕΩΝ	ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ	64,61
ΡΟΔΟΠΗΣ	ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ	ΟΛΥΜΠΟΥ	148,35
ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΠΕΛΛΗΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	320,54
ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	228,75
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΤΗΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΠΑΡΝΩΝΟΣ	211,91
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	ΤΗΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΟΛΥΜΠΟΥ	83,39
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΤΗΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	56,75
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	ΟΛΥΜΠΟΥ	45,23
ΛΕΥΚΩΝ ΟΡΕΩΝ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	83,20

Ένα θέμα που έχει απασχολήσει το Χαλάνδρι για περισσότερα από 30 χρόνια σημείωσε την τελευταία τετραετία εξαιρετική πρόοδο. Η πολεοδομική μελέτη της περιοχής Πεύκο Πολίτη και της Ζώνης Δουκίσσης Πλακεντίας βρίσκεται πλέον στην τελική ευθεία για την έγκρισή της.

Η περιοχή Πεύκο Πολίτη και η Ζώνη Δουκίσσης Πλακεντίας αποτελούν έναν «εκτός σχεδίου» θύλακα υποβάθμισης και συσσώρευσης περιβαλλοντικών προβλημάτων εντός του αστικού ιστού του Χαλανδρίου, σε απόσταση μόλις 9χλμ από το κέντρο της Αθήνας. Έναν θύλακα που περιλαμβάνει –εκτός των άλλων– τις εγκαταστάσεις του Νομισματοκοπείου, τρεις σταθμούς του μετρό, την έκταση 30 στρεμμάτων που παραχωρήθηκε πρόσφατα από το Υπουργείο Οικονομικών στον Δήμο Χαλανδρίου για τη δημιουργία πάρκου και τον καταυλισμό των Ρομά στο Νομισματοκοπείο. Οι ιδιοκτήτες των 1.180 ακινήτων που βρίσκονται εντός της περιοχής αυτής έχουν βρεθεί εγκλωβισμένοι σε ένα καθεστώς διαρκών υποχρεώσεων και έλλειψης δικαιωμάτων σε σχέση με τις ιδιοκτησίες τους. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ένταξη

κές περιπέτειες και συγκρούσεις συμφερόντων – δεν προχώρησε με τους επιθυμητούς ρυθμούς. **Έως το 2013, δηλαδή σε διάστημα 26 ετών, πραγματοποιήθηκαν δύο μόνο αναρτήσεις κτηματογράφησης της περιοχής.** Ένα από τα επίμαχα ζητήματα του σχεδιασμού ήταν η χάραξη της Ελευθέρας Λεωφόρου Πεντέλης που θα συνέδεε τη λεωφόρο Μεσογείων με τη Δουκ. Πλακεντίας, που θα ενέτεινε τον κατακερματισμό του χώρου και θα προκαλούσε μεγάλη όχληση λόγω κυκλοφοριακού φόρτου. Μολονότι με την πάροδο των χρόνων αποδείχτηκε ότι δεν υπήρχε σκοπιμότητα για την κατασκευή του οδικού αυτού άξονα, η πρόβλεψη για την κατασκευή της λεωφόρου παρέμεινε στον σχεδιασμό της υπό ένταξη περιοχής, καταδικάζοντας σε ομηρία τους ιδιοκτήτες των ακινήτων που βρίσκονταν κατά μήκος της, οι οποίοι ουδέποτε θα

ντας την πόλη συνολικά και τους ιδιοκτήτες ειδικότερα από επιπλέον προβλήματα που θα συνεπαγόταν αυτός και δίνοντας μεγάλη ώθηση στη διαδικασία της ένταξης. Μετά από τρεις αναρτήσεις κτηματογράφησης και τις απαιτούμενες διαδικασίες εκδίκασής τους από το δημοτικό συμβούλιο – και με υπόβαθρο την άριστη συνεργασία μεταξύ των μελετητών, των στελεχών της Τεχνικής Υπηρεσίας και της διοίκησης του δήμου– ολοκληρώθηκε η διαδικασία του σχεδιασμού και **τον Φεβρουάριο του 2018 η πολεοδομική μελέτη υποβλήθηκε για έγκριση στην Περιφέρεια Αττικής.** Αναμένεται μάλιστα το αμέσως επόμενο διάστημα η Περιφέρεια Αττικής να εισηγηθεί την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης στο ΣΥΠΟΘΑ (Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων), το οποίο με τη σειρά του θα μεταφέρει το θέμα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος.

Παράλληλα, ήδη από τον Νοέμβριο του 2017, έχει δοθεί εντολή στους μελετητές να ξεκινήσουν τη σύνταξη της πράξης εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης, δηλαδή τη σύνταξη της έκθεσης από την οποία προκύπτουν οι εισφορές σε χρήμα ή σε γη που αναλο-

Η ένταξη της περιοχής Πεύκο Πολίτη και της Ζώνης Δουκίσσης Πλακεντίας στο σχέδιο πόλης

του Πεύκου Πολίτη και της Ζώνης Δουκ. Πλακεντίας στο σχέδιο πόλης αποτελεί αίτημα δεκαετιών. Αποτελεί ταυτόχρονα μία μεγάλη πολεοδομική και περιβαλλοντική πρόκληση για τον Δήμο.

Η διαδικασία της ένταξης της περιοχής στο σχέδιο πόλης ξεκίνησε το 1987 αλλά – μέσα από αλλεπάλληλες παλινδρομήσεις στις σχεδιαστικές επιλογές, αστοχίες στη διαχείριση, γραφειοκρατι-

λαμβάναν αποζημίωση για τις ιδιοκτησίες τους.

Οι ρυθμοί των διαδικασιών της ένταξης επιταχύνθηκαν μετά το 2014 αποτελώντας μία από τις βασικές προτεραιότητες της νέας δημοτικής αρχής.

Μία κρίσιμη απόφαση που πάρθηκε ήταν η κατάργηση του άξονα της Ελευθέρας Λεωφόρου Πεντέλης από τον σχεδιασμό της περιοχής, απαλλάσσο-

γούν στους ιδιοκτήτες των ακινήτων και οι οποίες θα αξιοποιηθούν για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων και κοινωφελών υποδομών στην περιοχή. Έτσι μόλις εκδοθεί το Προεδρικό Διάταγμα της πολεοδομικής μελέτης θα αναρτηθεί αμέσως η πράξη εφαρμογής που αποτελεί και το τελικό στάδιο για την ένταξη της περιοχής στο σχέδιο πόλης.

Πιλοτική αναβάθμιση οδοφωτισμού στην οδό Σόλωνος

Με GPS και χειρισμό από το κινητό ο έλεγχος του οδοφωτισμού

Λένα Αντωνίου
Τμήμα Αυτεπιστάσις
Τεχνικής Υπηρεσίας
Δήμου Χαλανδρίου

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα παγκοσμίως, αποτελεί η ολοένα αυξανόμενη ανάγκη για την παραγωγή ενέργειας σε συνδυασμό με την εξάντληση των πρώτων υλών αλλά και τις σοβαρές κλιματικές αλλαγές που παρουσιάζονται πλέον όλο και πιο συχνά λόγω της περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Η αναζήτηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας συμβαδίζει με την παραγωγή νέων, λιγότερο ενεργοβόρων, σύγχρονων τεχνολογικά προϊόντων. Έτσι και στον τομέα του φωτισμού, η τεχνολογία των λαμπτήρων συνεχώς εξελίσσεται, καλούμενη να εξυπηρετήσει αυτόν ακριβώς τον στόχο. Η συνεχής όμως τεχνολογική εξέλιξη, αν και όντως συμβάλλει στον περιο-

ρισμό της κατανάλωσης ενέργειας, δημιουργεί δύο σημαντικά προβλήματα. Οδηγεί αναπόφευκτα στην όλο και πιο συχνή απαξίωση του ήδη υπάρχοντος εξοπλισμού, για τον οποίον όμως έχουν δαπανηθεί σημαντικά ποσά ενώ αυξάνει τον όγκο των αποβλήτων λόγω της αναγκαστικής αντικατάστασής του.

Η οδός Σόλωνος, ένας ήσυχος συνοικιακός δρόμος που διασχίζει το κέντρο του Χαλανδρίου, φωτιζόταν εδώ και σχεδόν 20 χρόνια από χαμηλούς ιστούς φωτισμού που έφεραν στην κορυφή τους φωτιστικά, τα οποία στην αρχή λειτουργούσαν με λαμπτήρες ατμών υδραργύρου 125W. Η πώληση τέτοιων λαμπτήρων απαγορεύτηκε στην ΕΕ από τον Απρίλιο του 2015. Στη συνέχεια, οι λαμπτήρες που καταργήθηκαν αντικαταστάθηκαν με συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού, πολύ χαμηλότερης όμως φωτεινότητας και ηλεκτρικής ισχύος, με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του φωτισμού.

Σύμφωνα με νέα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόκειται να απαγορευθεί η κυκλοφορία και των συμπαγών λαμπτήρων φθορισμού, από τον Σεπτέμβριο του 2020. Με δεδομένη τη μέση διάρκεια ζωής αυτών των λαμπτήρων, ο δήμος, στα τέλη του 2020, θα βρισκόταν αντιμέτωπος με την απαξίωση της περιουσίας του καθώς ο συγκεκριμένος φωτιστικός εξοπλισμός θα έπρεπε να αντικατασταθεί, αφού δεν θα ήταν πλέον εφικτό να συντηρηθεί με αποδοτικό και βιώσιμο τρόπο.

Στο δίλλημα, αγορά νέου εξοπλισμού με κριτήριο την εξοικονόμηση ενέργειας ή τεχνολογική αναβάθμιση του υφιστάμενου εξοπλισμού, επιλέχθηκε το δεύτερο. Άλλωστε, τα υφιστάμενα φωτιστικά, που είναι εγκατεστημένα στην οδό Σόλωνος σχεδόν 20 χρόνια, αποτελούν διακριτικό στοιχείο της ταυτότητας της περιοχής ενώ το κόστος αγοράς τους ήταν αρκετά υψηλό.

Μετά από έλεγχο διαπιστώθηκε ότι βρίσκονται σε εξαιρετικά καλή κατάσταση για την ηλικία τους και ότι θα άξιζε τον κόπο η διερεύνηση της μετασκευής τους σε κάτι νέο. Έτσι κι έγινε. Αναβαθμίστηκαν τεχνολογικά και βελτιώθηκε ο φωτισμός με ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας. Κάθε φωτιστικό δεν καταναλώνει περισσότερο από 10W τις ώρες της λειτουργικής αιχμής. Αυτές, κάθε βράδυ ξεκινούν αυτόματα 20 λεπτά μετά τη δύση του ηλίου και συμπληρώνονται στις

11:30. Κατόπιν, η κατανάλωση ενέργειας περιορίζεται στα 8W ενώ από τη 1:30 πμ μέχρι τις 4:30πμ, φθάνει στα 5W. Ο φωτισμός θα ενισχυθεί και πάλι μέχρι την ανατολή ηλίου στα 8W. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε φωτιστικό αποτελεί «κόμβο» ενός δικτύου, έχει κάρτα SIM και αισθητήρα GPS και ελέγχεται ως προς τη λειτουργία του μέσω ενός απλού κινητού ή υπολογιστή.

Ο φωτισμός είναι πλέον ομοιογενέστερα διάχυτος κατά μήκος του δρόμου. Το άλλοτε ψυχρό και τώρα θερμό χρώμα του φωτισμού καθώς και η έντασή του αμβλύνουν την ασυνέχεια μεταξύ του συνορεύοντος ιδιωτικού και δημόσιου χώρου, διαμορφώνοντας ηπιότερες μεταβάσεις από τον έναν στον άλλο, αποδίδοντας μεγάλη σημασία στις συνθήκες υποδοχής, τόσο από τον δημόσιο στον ιδιωτικό χώρο όσο και αντίστροφα, με τον δημόσιο χώρο να μετατρέπεται τις βραδινές ώρες της αραιής κυκλοφορίας οχημάτων σε χώρο περιπάτου.

Ο δημότης απολαμβάνει καλύτερο φωτισμό ενώ ο δήμος επωφελείται πλέον από τον θεαματικό περιορισμό της συντήρησης, την επιτήρηση της λειτουργίας της εγκατάστασης μέσω δικτύου και από τη θεαματική εξοικονόμηση ενέργειας.

Είναι προφανές ότι η τεχνολογική αναβάθμιση του οδοφωτισμού στην οδό Σόλωνος αποτελεί μία δοκιμή. Είναι επίσης προφανές ότι η αξία του φωτιστικού εξοπλισμού αλλά και της υποδομής της εγκατάστασης δεν είναι η ίδια σε όλο το Χαλάνδρι ώστε να επιλεγεί ο ίδιος ακριβώς τρόπος διαχείρισης. Όμως ανοίγει ο δρόμος για τη βελτίωση του δημοτικού φωτισμού που αναλογεί σε περίπου 1.000 φωτιστικά σώματα έναντι 4.500 σημείων που είναι το σύνολο της εγκατάστασης του οδοφωτισμού στην πόλη, δημοτικού και της ΔΕΗ αθροιστικά.

Το επόμενο διάστημα θα διερευνηθεί η συνολική αναβάθμιση του δημοτικού οδοφωτισμού σε επίπεδο πόλης, αρχίζοντας από την εκπαίδευση του προσωπικού στις νέες αυτές τεχνολογίες, που καλώς εχόντων των πραγμάτων θα πραγματοποιηθεί στα τέλη του Ιουνίου.

Στόχος είναι η Τεχνική Υπηρεσία του δήμου, με τις δικές της δυνάμεις και αποκτώντας τεχνογνωσία, που ως κεφάλαιο θα παραμείνει στην πόλη, να μπορέσει να διαχειριστεί στο επίπεδο του σχεδιασμού και της υλοποίησης ένα τέτοιο σχέδιο.

Ανανεωμένη και πιο λειτουργική η ιστοσελίδα του Δήμου

Κατασκευάστηκε και θα αναρτηθεί σύντομα η νέα ιστοσελίδα του δήμου Χαλανδρίου. Καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε ο επισκέπτης να ενημερώνεται άμεσα και με ευκολία για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες του δήμου και την πόλη.

♦ Σημαντική είναι η ενσωμάτωση τριών εφαρμογών στην ενότητα «Ψηφιακό Χαλάνδρι» που έχουν στόχο τη διευκόλυνση των δημοτών αλλά και τη σταδιακή είσοδο του δήμου στην ηλεκτρονική επικοινωνία.

♦ Στην πλατφόρμα των γεωχωρικών δεδομένων (που ενημερώνεται συνεχώς) εμφανίζεται ένα σύνολο δεδομένων που αφορά, από τα βασικά σημεία της πόλης (όπως ιερούς ναούς, σχολικά συγκροτήματα, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος κλπ.) έως την αποτύπωση των οικοδομικών τετραγώνων, τα ΦΕΚ για τις χρήσεις γης κ.ά. Έτσι, οι πληροφορίες παρέχονται ηλεκτρονικά χωρίς, ειδικά για τους αντίστοιχους επαγγελματίες, να χρειάζεται αυτοπρόσωπη παρουσία στην Τεχνική Υπηρεσία.

♦ Στην πλατφόρμα των ηλεκτρονικών αιτημάτων δίνεται η δυνατότητα στον δημότη να συμμετέχει στην εύρυθμη λειτουργία της πόλης. Μπορούν να

αποσταλούν αιτήματα όπως αποκομιδή απορριμμάτων ή κλαδιών, τοποθέτηση λάμπας, ύπαρξη λακκούβας, επισκευή πεζοδρομίου κλπ. Το αίτημα πρωτοκολλείται αυτόματα ενώ η υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί την πορεία του και να ενημερώνει τον αιτούντα. Η εγγραφή γίνεται εύκολα και ο καθένας μπορεί να ανεβάσει φωτογραφίες και να στείλει ηλεκτρονικά μηνύματα είτε κατεβάζοντας την εφαρμογή στο κινητό είτε μέσα από υπολογιστή, ορίζοντας ακόμη και ο ίδιος την υπηρεσία του δήμου από την οποία μπορεί να διευθετηθεί το πρόβλημα. Η εφαρμογή κυκλοφορεί δωρεάν στο google play και υποστηρίζει android και apple.

♦ Στην πλατφόρμα της ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης ο δημότης μπορεί να ενημερωθεί για τα δικαιολογητικά που χρειάζονται προκειμένου να εξυπηρετηθεί από τις υπηρεσίες του δήμου ενώ μπορεί να κατεβάσει εύκολα και γρήγορα τις αντίστοιχες ηλεκτρονικές αιτήσεις.

Σύγχρονη, ανανεωμένη και γρήγορη η νέα ιστοσελίδα φιλοδοξεί να κατακτήσει την εμπιστοσύνη των πολιτών δημιουργώντας τις βάσεις για την ουσιαστική και αμφίδρομη επικοινωνία δήμου-δημότη.

Οι δημότες θα μπορούν να διαχειρίζονται τα θέματά τους με ηλεκτρονικό τρόπο.

Waste4think

στην πρωτοπορία της ευρωπαϊκής καινοτομίας το Χαλάνδρι

Έναν νέο δρόμο για τη διαχείριση απορριμμάτων ανοίγει το Χαλάνδρι για την Ελλάδα και την Ευρώπη με την εφαρμογή του καινοτόμου ευρωπαϊκού προγράμματος εναλλακτικής διαχείρισης οικιακών αποβλήτων Waste4Think, Horizon 2020. Στις 13 έως τις 16 Φεβρουαρίου 2018 πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα συνάντηση εργασίας των εταίρων του προγράμματος όπου παρουσιάστηκαν τα μέχρι τώρα αποτελέσματά του. Στο πλαίσιο της συνάντησης εργασίας, οι ερευνητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις στο Χαλάνδρι, όπου γίνεται η ξήρανση, ο τεμαχισμός και η αποθήκευση της παραγόμενης από τα οικιακά ζυμώσιμα απορρίμματα καθαρής βιομάζας ενώ κατά τη διάρκεια της συνάντησης εργασίας επισκέφθηκαν και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο για να παρακολουθήσουν όλα τα στάδια της εφαρμοζόμενης διαδικασίας.

Σε ημερίδα που συνδιοργάνωσε ο Δήμος Χαλανδρίου με τον Σύμβουλο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Πόλεων (ΣΒΑΠ), στο πλαίσιο της τετραήμερης συνάντησης εργασίας, συζητήθηκαν πρακτικές για τη βελτιστοποίηση ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών λύσεων στην καθημερινότητα των πολιτών. Την έναρξη των εργασιών της ημερίδας χαιρέτισαν εκτός από τον δήμαρχο Χαλανδρίου, Σίμο Ρούσσο, και τον πρόεδρο του ΣΒΑΠ, Γιώργο Κουράση, η περιφερειάρχης Αττικής, Ρένα Δούρου, ο πρόεδρος Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής, δήμαρχος Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Γιώργος Ιωακειμίδης ενώ παραβρέθηκαν δήμαρχοι από όμορες πόλεις, στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης, δεκάδες εκπρόσωποι επιστημονικών οργανισμών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών φορέων και

επιχειρήσεων καθώς και πλήθος εργαζομένων του δήμου.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος, καθηγητής του ΕΜΠ και δημοτικός σύμβουλος της πόλης, Γεράσιμος Λυμπεράτος στην εισήγησή του αναφέρθηκε διεξοδικά στα αποτελέσματα της σχετικής έρευνας. Ακολουθούν τα βασικότερα σημεία της ομιλίας του.

Αξιοποίηση βιομάζας

Τα συλλεγόμενα βιοαπόβλητα οδηγούνται για ξήρανση και τεμαχισμό σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Το υλικό επεξεργάζεται θερμικά (92-980C) και μηχανικά (τεμαχισμός) παράγοντας ένα καινοτόμο προϊόν που ονομάζουμε **FORBI** (Food Residue Biomass product), προϊόν βιομάζας από υπολείμματα τροφών. Τα ποσοστά υγρασίας στα οικιακά

ζυμώσιμα απορρίμματα είναι υψηλά (60-80%). Το σύστημα ξήρανσης μειώνει το βάρος των ζυμώσιμων απορριμμάτων 4-5 περίπου φορές. Τα πλεονεκτήματα της ξήρανσης είναι: η μείωση του τελικού όγκου και βάρους του υλικού, με αποτέλεσμα σημαντική εξοικονόμηση σε κόστος μεταφοράς και διάθεσης, η αφαίρεση των οσμών, η παράταση του δυνατού χρόνου αποθήκευσης για αξιοποίηση χωρίς αποσύνθεση, η επίτευξη ομοιογένειας και η δυνατότητα αξιοποίησης της παραγόμενης βιομάζας για ενέργεια, βιοκαύσιμα και προϊόντα προστιθέμενης αξίας.

Στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο έχουν διεξαχθεί πειράματα σε εργαστηριακή και πιλοτική κλίμακα για την ανάπτυξη εναλλακτικών τρόπων αξιοποίησης του παραγόμενου FORBI. Έτσι μέχρι ώρας έχουν γίνει τα ακόλουθα.

Παραγωγή αέριων βιοκαυσίμων (μεθανίου, υδρογόνου και υθανίου)

Σε πιλοτικής κλίμακας βιοαντιδραστήρες έχει παραχθεί βιοαέριο με περιεκτικότητα 60-70% σε μεθάνιο. Η απόδοση αντιστοιχεί σε 580 λίτρα βιοαερίου ανά κιλό FORBI.

Επίσης, έχει παραχθεί υδρογόνο με αποδόσεις 8 λίτρων ανά κιλό FORBI. Το υδρογόνο αποτελεί το καύσιμο του μέλλοντος, αφού η καύση του δεν παράγει εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Σε καινοτόμο σύστημα, το οποίο ελέγχεται και μέσω internet, παράχθηκε υθάνιο (μίγμα 15% υδρογόνου και 85% μεθανίου). Πρόκειται για αέριο βιοκαύσιμο με αποδόσεις που υπερτερούν σημαντικά του απλού βιοαερίου.

Με βάση τα πειράματα αυτά, είναι υπό κατασκευή πιλοτικής κλίμακας μονάδα που θα παράγει αέρια βιοκαύσιμα, που μετά από καθαρισμό και αναβάθμιση, θα τροφοδοτούν το απορριμματοφόρο του Δήμου που χρησιμοποιείται για την συλλογή των βιοαποβλήτων.

Παραγωγή υγρού βιοκαυσίμου (βιοαιθανόλης)

Σε πιλοτικής κλίμακας αντιδραστήρα και μετά από προσθήκη ενζύμων έχει γίνει αλκοολική ζύμωση για την παραγωγή αιθανόλης από FORBI. Επιτεύχθηκε τελική συγκέντρωση 75 g/L που καθιστά τη διεργασία βιώσιμη (η απαίτηση είναι να υπερβαίνει το 40%). Ως γνωστόν, η βιοαιθανόλη μπορεί να προστεθεί στην βενζίνη ως παράγοντας, κάτι που γίνεται στις ΗΠΑ και στην Βραζιλία, χρησιμοποιώντας όμως ως πρώτες ύλες καλαμπόκι και σακχαροκάλαμο αντίστοιχα.

Pellets για θέρμανση

Με πελλετοποιητή έχουν παραχθεί 95 κιλά πελλετ ανά 100 κιλά FORBI με εξαιρετική θερμογόνο δύναμη.

Καύσιμο για την τσιμεντοβιομηχανία

Εξετάστηκε η δυνατότητα αξιοποίησης του FORBI ως εναλλακτικού καυσίμου στην τσιμεντοβιομηχανία. Μελετήθηκε η καταλληλότητά του ως προς τα επιμέρους φυσικοχημικά χαρακτηριστικά του, ο χαρακτηρισμός του και η ταξινόμηση του, καθώς και τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει σε σχέση με άλλα εναλλακτικά καύσιμα. Αποδεικνύεται ότι είναι εξαιρετικό εναλλακτικό καύσιμο ως έχει.

Παραγωγή ηλεκτρισμού σε Μικροβιακές Κυψέλες Καυσίμου

Εκχύλισμα FORBI έχει εξετασθεί ως καύσιμο σε μία ιδιαίτερα καινοτόμα διεργασία, τις μικροβιακές κυψέλες καυσίμου, η οποία παράγει απ' ευθείας ηλεκτρικό ρεύμα. Η απόδοση που έχει επιτευχθεί μέχρι τώρα είναι 17,3 kJ/kg FORBI.

Παραγωγή κομπόστ

Το FORBI έχει εξεταστεί ως υλικό για παραγωγή κομπόστ. Τα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά αφού πρόκειται για υλικό πλούσιο σε οργανικό άνθρακα και θρεπτικά συστατικά. Επίκειται δοκιμή σε πιλοτική κλίμακα.

Παραγωγή προσροφητικού υλικού (ενεργού άνθρακα)

Σε πυρολυτικό φούρνο έχει παραχθεί προσροφητικό υλικό (212 g/kg FORBI) με εξαιρετικές ιδιότητες για την απομάκρυνση του εξασθενούς χρωμίου και άλλων οργανικών από απόβλητα.

Παραγωγή ζωοτροφής

Έχει ελεγχθεί η καταλληλότητα του FORBI ως ζωοτροφή με βάση τις απαιτήσεις από τη νομοθεσία. Το συμπέρασμα είναι ότι μπορεί πράγματι να χρησιμοποιηθεί ως έχει για ζωοτροφή.

Έτσι, στο Χαλάνδρι έχει εφαρμοστεί σε πιλοτική κλίμακα με μεγάλη επιτυχία ένα καινοτόμο πρόγραμμα συλλογής και διαχείρισης/αξιοποίησης των οικιακών βιοαποβλήτων. Πρόκειται για το μόνο σημαντικό ρεύμα των απορριμμάτων που δεν ανακυκλώνεται και δεν αξιοποιείται σήμερα ενώ η διάθεση του στους ΧΥΤΑ αποτελεί σημαντικό πρόβλημα. Το κλειδί είναι η διαλογή του στην πηγή από ενημερωμένους κατάλληλα πολίτες και με ελεγχόμενο τρόπο. Σχεδιάζεται η επέκτασή του στον γενικό πληθυσμό της πόλης, αρχικά στην Αγία Βαρβάρα και σε τμήμα του Κάτω Χαλανδρίου, που αντιστοιχεί στο 10% του πληθυσμού της πόλης. Ασφαλώς επίκειται βελτιστοποίηση κάθε εναλλακτικής μεθόδου αξιοποίησης καθώς και συνολική οικονομοτεχνική αποτίμηση της βιωσιμότητας μιας διαχειριστικής προσέγγισης στη βάση τους. Στο μεταξύ ωστόσο ο Δήμος Χαλανδρίου μετατρέπεται από δημιουργός αποβλήτων σε παραγωγό προϊόντος βιομάζας.

Ο Δήμος Χαλανδρίου στις 2 Μαρτίου έλαβε το βραβείο των «Greek Green Awards 2018» στην κατηγορία «Αστικά Στερεά Απόβλητα» με διάκριση για την επεξεργασία για το πρόγραμμα Waste4Think

Το βραβείο παρέλαβαν ο αντιδήμαρχος Καθαριότητας, Δημήτρης Χριστούλάκης, και ο υπεύθυνος του προγράμματος, Γεράσιμος Λυμπεράτος.

Η ανακύκλωση είναι υπόθεση όλων μας

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα παγκοσμίως αποτελεί η διαχείριση των αποβλήτων σε συνδυασμό με την εξάντληση των πρώτων υλών, την ολοένα αυξανόμενη ανάγκη για την παραγωγή ενέργειας αλλά και τις σοβαρές κλιματικές αλλαγές που παρουσιάζονται πλέον όλο και πιο συχνά σε όλο τον πλανήτη λόγω της περιβαλλοντικής ρύπανσης

Η ανακύκλωση αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη διέξοδο στο σημερινό αδιέξοδο, αφού συμβάλει στον περιορισμό της κατανάλωσης νέων πρώτων υλών με παράλληλη εξοικονόμηση ενέργειας για την παραγωγή νέων προϊόντων. Επιπρόσθετα, ένα μέρος των αποβλήτων που δεν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί μπορεί να αποτελέσει το βασικό υλικό σε εναλλακτικές μορφές παραγωγής ενέργειας, συμβάλλοντας στη μείωση της κατανάλωσης των υπάρχοντων ενεργειακών αποθεμάτων.

Για παράδειγμα, η ανακύκλωση ενός τόνου αλουμινίου εξοικονομεί έως οκτώ τόνους βωξίτη και 14 μεγαβατώρες ηλεκτρική ενέργεια ενώ η ανακύκλωση μιας πλαστικής φιάλης νερού εξοικονομεί την ενέργεια που χρειάζεται ένας οικονομικός λαμπτήρας φωτισμού (CFL) για τριάντα ώρες.

Άλλωστε ανακυκλώνουμε εμείς οι ίδιοι:

- για να προστατεύσουμε το περιβάλλον
- για να αναβαθμίσουμε την ποιότητα ζωής μας
- για να διασφαλίσουμε ένα βιώσιμο μέλλον για τα παιδιά μας
- για να συμβάλουμε στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
- για να εξοικονομήσουμε πόρους για την πόλη και τη χώρα μας

Τι πετάμε σε κάθε κάδο

Ομάδα Υλικών	Υλικό	Που ανακυκλώνεται
Χαρτί	Βιβλία, έντυπα, εφημερίδες, περιοδικά, τετραπάκ από γάλα, χαρτί περιτυλίγματος, σακούλες χάρτινες	Κίτρινος Κάδος
Γυαλί	Βαζάκια τροφίμων, μπουκάλια λαδιού, μπουκάλια αλκοολούχων ποτών, γυάλινα μπουκάλια νερού	•Ειδικό Κώδωνες Γυαλιού •Μπλε Κάδος
Πλαστικό	Κεσεδάκια από γιαούρτι ή βούτυρο, μπουκάλια αναψυκτικών, μπουκάλια νερού, μπουκάλια από σαμπουάν, μπουκάλια από γάλα, πλαστικά ποτήρια ή πιάτα, πλαστικές σακούλες	Μπλε Κάδος
Χαρτόνι	Κουτιά από δημητριακά ή μπισκότα, κουτιά απορρυπαντικών, κουτιά πίτσας, χαρτοκιβώτια ηλεκτρονικών συσκευών	Κίτρινος Κάδος
Αλουμίνιο	Αλουμινόχαρτο, αλουμινένια ταψάκια φαγητού, κουτάκια μπύρας ή αναψυκτικών	Μπλε Κάδος
Λευκοσίδηρος	Δοχεία ελαιολάδου, κουτιά από γάλα εβαπορέ, συσκευασίες τοματοπολτού, ψαρικών, ζωοτροφών κ.λπ.	Μπλε Κάδος
Βιοαπόβλητα	Υλικά κουζίνας, κήπου	•Καφέ Κάδος •Κάδος Κομποστοποίησης •Κάδος Waste For Think (μόνο υπολείμματα τροφής)

Ως «ανακύκλωση» ορίζουμε τη συστηματική συλλογή, διαλογή και επαναφορά υλικών από τα απορρίμματα στον κοινωνικό και οικονομικό κύκλο, ενώ ως «διαλογή στην πηγή» την ανάκτηση χρήσιμων υλικών πριν αυτά αναμειχθούν με τη μάζα των υπόλοιπων απορριμμάτων, γεγονός που συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας λόγω της καθαρότητάς τους. Για τη διαλογή στην πηγή χρησιμοποιούνται στον δήμο μας –όσον αφορά στα αστικά απορρίμματα– ειδικοί κάδοι που διευκολύνουν τον διαχωρισμό τους (κίτρινος κάδος για χαρτί – χαρτόνι, μπλε κάδος για τα υπόλοιπα ανακυκλώσιμα υλικά, καφέ κάδος του πιλοτικού προγράμματος Waste4Think για τη συλλογή υπολειμμάτων τροφής, πράσινος κάδος για τα μη ανακυκλώσιμα). Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία ενός προγράμματος ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή αποτελεί η συστηματική συμμετοχή και ευαισθητοποίηση των πολιτών. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Εταιρείας Ανακύκλωσης ο Δήμος Χαλανδρίου σήμερα κατέχει τη δεύτερη θέση μεταξύ των δήμων της Αττικής στον τομέα της ανακύκλωσης. Το 2016 οδηγήθηκαν στο κέντρο διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών 4.833 τόνοι ενώ μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2017, 3.251 τόνοι.

Παρ' όλα αυτά, κάθε χρόνο υπερ-πολλαπλάσιοι τόνοι απορριμμάτων οδηγούνται από τον Δήμο Χαλανδρίου για ταφή στον ΧΥΤΑ της Φυλής, αφού 30.433 τόνοι οδηγήθηκαν εκεί το 2015 και 25.783 τόνοι το 2016, επιβαρύνοντας (παρά την αισθητή μείωση κατά 4.650 τόνους) το ήδη επιβαρυνόμενο περιβάλλον της Αττικής αλλά και τα οικονομικά του δήμου αφού το κόστος ταφής ανέρχεται σε 45 ευρώ τον τόνο.

1.

Συνεχίζονται οι εργασίες Διαμόρφωσης πλατείας στον Κ.Χ.1170 επί των οδών Γ. Γεννηματά, Κλεισούρας και Ευρυδίκης, στην περιοχή Πάτημα Χαλανδρίου.

Το έργο έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Εκτελεστέων έργων της Περιφέρειας Αττικής, με προϋπολογισμό 786.390,00 € με ΦΠΑ.

Η διαμόρφωση της πλατείας περιλαμβάνει παιδική χαρά, γήπεδο καλαθοσφαίρισης, καθιστικά με πέργκολες, υπαίθριο αμφιθέατρο, περιοχές πρασίνου όπου εντάσσονται τα υφιστάμενα δένδρα και γίνονται νέες φυτεύσεις ενδημικών ειδών.

Στο έργο εντάσσονται η διαμόρφωση των οδών Κλεισούρας και Ευρυδίκης σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας, η κατασκευή των περιμετρικών πεζοδρομίων, ο φωτισμός εντός και πέριξ της πλατείας, καθώς και λοιπές εργασίες εγκατάστασης δικτύων.

2.

Ξεκινά και η δεύτερη πλατεία στο Πάτημα.

Μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο ξεκινούν οι εργασίες κατασκευής της πλατείας στον Κ.Χ. 1265, στο Πάτημα του Δήμου Χαλανδρίου, μεταξύ των οδών Ηρακλείτου, Κυβέλης, Ντάλιας και Αγράμπελης, προϋπολογισμού 807.985 ευρώ με ΦΠΑ. Στόχος του έργου είναι η βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών μέσα από την ανάπλαση διαμορφωμένων κοινόχρηστων χώρων σε μία σχετικά νεόδμητη περιοχή.

Ειδικότερα, το έργο αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της ασφάλειας και στη μείωση της πχορρύπανσης στην περιοχή, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη και ενίσχυση των τοπικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Μεταξύ άλλων, θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις για τη δημιουργία χώρων συνάθροισης που θα διασφαλίζουν την απρόσκοπτη προσβασιμότητα των ΑμεΑ, περιοχών πρασίνου, προστατευμένου χώρου παιχνιδιού, περιμετρικών δρόμων ήπιας κυκλοφορίας, καθώς και για τη βελτίωση του ηλεκτροφωτισμού.

3.

Μετά την αποκατάσταση του οδοστρώματος της Α.Παπανδρέου και της Παπανικολή από την εργολαβία ασφαλτοστρώσεων της Περιφέρειας Αττικής, συνεχίζονται και οι ασφαλτοστοστρώσεις σε δρόμους ευθύνης του δήμου.

Το έργο ασφαλτοστρώσεων αξίας 400.000 ευρώ ξεκίνησε από το Πάτημα και συνεχίζεται σε όλο το Χαλάνδρι. Είναι προφανές ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το σύνολο των αναγκαίων επεμβάσεων στο οδικό δίκτυο, ωστόσο θα βελτιώσει την κατάσταση σε παρατηρήσιμους για χρόνια περιφερειακούς οδικούς άξονες όπως η Διονύσου, η Μ.Ασίας, η Κ.Βάρναλη, η Μ.Μερκούρη κλπ.

Ο δήμος Χαλανδρίου έχει υποβάλλει από τον Σεπτέμβριο του 2017 στην Περιφέρεια Αττικής μια ολοκληρωμένη μελέτη παρεμβάσεων στο οδικό δίκτυο αξίας 2.000.000 ευρώ και αναμένει την έγκριση της χρηματοδότησης αυτού του αναγκαίου έργου.

4.

Προγραμματική σύμβαση για την ενεργειακή αναβάθμιση του κλειστού κολυμβητηρίου Ν.Πέρκιζας υπεγράψαν η Περιφερειάρχης Αττικής Ρένα Δουρου και ο δήμαρχος Χαλανδρίου Σίμος Ρούσσοις.

Πρωταρχικός στόχος του έργου αξίας 836.232 ευρώ είναι η δημιουργία ενός υβριδικού συστήματος θέρμανσης με όσο το δυνατόν λιγότερες επεμβάσεις στην υφιστάμενη εγκατάσταση θέρμανσης των δεξαμενών, για τη μείωση του λειτουργικού κόστους και την οικονομικότερη δυνατή επένδυση με ικανοποιητικούς χρόνους απόσβεσης. Το έργο αναφέρεται στο συνδυασμό συστήματος γεωθερμίας ανοικτού κυκλώματος με υδρογεωτρήσεις σε συνεργασία μ' ένα συμβατικό σύστημα θέρμανσης καυστήρα – λέβητα φυσικού αερίου. Η προσδοκόμενη εξοικονόμηση του συνολικού συστήματος ξεπερνά το 45 με 50 τοις εκατό των σημερινών δαπανών.

6.

Μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο ξεκινά τις επόμενες μέρες το έργο αντιπλημμυρικής προστασίας στις οδούς Καλογρέζης και 25ης Μαρτίου.

Τό έργο αξίας 220.000 ευρώ χρηματοδοτείται από ιδίους πόρους του δήμου και θα συμβάλλει στην διευθέτηση των ομβρίων της περιοχής του κεντρου της πόλης.

10+1 παρεμβάσεις στην πόλη

5.

Ξεκίνησαν οι εργασίες ανακαίνισης και της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου της οικίας Σαχάλα, προκειμένου να λειτουργήσει ως Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων

Το έργο προϋπολογισμού 744.000 ευρώ με ΦΠΑ, θα χρηματοδοτηθεί από πόρους της Περιφέρειας μετά την προγραμματική σύμβαση που υπέγραψε η Ρένα Δούρου και ο δήμαρχος Χαλανδρίου Σίμος Ρούσος.

Το κληροδότημα (οικόπεδο, κατοικία και βοηθητικά κτίσματα), επί της Βασιλείου Βουλγαροκτόνου, περιήλθε στον Δήμο το 2010 με την προϋπόθεση ότι θα λειτουργήσει ως κέντρο κοινωφελούς χαρακτήρα.

7.

Μετά τις παρεμβάσεις συνολικού ύψους πάνω από 1.200.000 ευρώ που έγιναν στους αθλητικούς χώρους της πόλης τα τρία τελευταία χρόνια, νέα εργολαβία συντηρήσεων και βελτιώσεων των αθλητικών υποδομών ύψους 600.000 ευρώ ξεκινά το επόμενο διάστημα.

Το έργο περιλαμβάνει παρεμβάσεις στα αποδυτήρια ποδοσφαίρου, την διαχείριση ομβρίων, την συντήρηση των πυλώνων φωτισμού, θέματα μονώσεων, επισκευής στεγών κλπ..

Με την ολοκλήρωση του έργου ο χώρος θα λειτουργήσει ως δημοτικό Κ.Α.Π.Η.

Το σύνολο των κτισμάτων έχουν κατασκευασθεί πριν από το 1955, ενώ το κτίριο για πολλά χρόνια είναι ακατοίκητο, με εμφανή την έλλειψη συντήρησης. Θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις συντήρησης και ανακαίνισης εναρμονισμένες με την αρχιτεκτονική του κτιρίου, εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου, κατασκευή ανελκυστήρα, αντικατάσταση ηλεκτρικού και υδραυλικού δικτύου, στεγάνωση και μόνωση, αντικατάσταση δαπέδων, συντήρηση κουφωμάτων και επισκευή στέγης, χρωματισμοί κλπ.

8.

Συνεχίζονται οι παρεμβάσεις σε κοινόχρηστους χώρους του δήμου με σκοπό να αποδοθούν στους πολίτες αισθητικά ανακαινισμένοι, λειτουργικοί και ασφαλείς.

Μετά την ανάπλαση του κυλικείου στο πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής προχωρεί και η ανάπλαση του χώρου που βρίσκεται πίσω από το κλειστό κολυμβητήριο. Η έκταση που περιλαμβάνει αίθουσα περίπου 100 τμ. και υπαίθριο χώρο σχεδόν 500τμ. αναδιαμορφώθηκε πλήρως και μετά το καλοκαιρινό camp θα φιλοξενεί πλήθος δραστηριοτήτων.

10.

Προτάσεις για Έργα άνω των 650.000 κατέθεσε ο Δήμος Χαλανδρίου.

Μέσω του επενδυτικού προγράμματος Φιλόδημος II θα διατεθούν 740 εκατ. ευρώ σε δήμους της χώρας για έργα αποχέτευσης, ύδρευσης, προμήθεια μηχανμάτων, κατασκευή παιδικών χαρών και συντηρήσεις σχολικών κτιρίων. Το ποσοστό ενίσχυσης του προγράμματος φτάνει στο 100% του προϋπολογισμού δηλαδή τα έργα γίνονται εξολοκλήρου με χρήματα από το πρόγραμμα.

Οι προτάσεις του Δήμου Χαλανδρίου αφορούν σε χρηματοδότηση 247 χιλιάδων ευρώ για εγκαταστάσεις ανελκυστήρων σε σχολικές μονάδες, 157 χιλιάδων για μηχανήματα έργου και 250 χιλιάδων για έργα σε παιδικές χαρές.

9.

Έργο αξίας 1.200.000 ευρώ για τα σχολεία το 2018-2019

Ολοκληρώνεται εντός των ημερών η μελέτη και δημοπρατείται εντός του Ιουλίου το μεγάλο έργο παρεμβάσεων στα σχολεία της πόλης που αναμένεται να αντιμετωπίσει χρόνια προβλήματα. Το έργο αποτελεί συνέχεια των σημαντικών βελτιώσεων στις κτιριακές υποδομές που έγιναν τα τρία τελευταία χρόνια και περιλαμβάνει το σύνολο των αιτημάτων της σχολικής κοινότητας.

11.

Ούτε ένα ούτε δύο, αλλά ολόκληρα 1.133.166,40 ευρώ, τα μέχρι σήμερα έσοδα του δήμου από τον έλεγχο τετραγωνικών που έχουν ξεκινήσουν οι οικονομικές μας υπηρεσίες σε μεγάλες επιχειρήσεις του Χαλανδρίου.

Συγκεκριμένα 30 επιχειρήσεις για τις οποίες ολοκληρώθηκε ο έλεγχος των δηλωμένων τετραγωνικών απεδείχθη ότι επί χρόνια δήλωναν ψευδή στοιχεία με αποτέλεσμα να μην πληρώνουν, είτε να πληρώνουν μειωμένα δημοτικά τέλη και ΤΑΠ. Ο έλεγχος που διεξάγεται πλέον συστηματικά και με την βοήθεια του ηλεκτρονικού συστήματος γεωγραφικού προσδιορισμού GIS έδειξε ότι μεγάλα σούπερ μάρκετ, επιχειρήσεις τηλεφωνίας, τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρίες, εκδοτικές επιχειρήσεις, αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, διαγνωστικά κέντρα κλπ. είχαν διαφορές τετραγωνικών που κυμαίνονται από 45 τμ ως 3.994 τμ. Βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε, είτε διακανονίστηκε σε δόσεις συνολικό ποσό 1.133.166.40 ευρώ, που αντιστοιχεί σε τέλη, πρόστιμα αναληθών δηλώσεων και προσαυξήσεων.

Υπενθυμίζουμε ότι ο δήμος Χαλανδρίου έχει βεβαιώσει και αναμένει δικαστικές αποφάσεις για διαφυγόντα τέλη από την Αττικό Μετρό, τον ΟΣΕ και την Αττική οδό ύψους πάνω από 9.000.000 ευρώ για τα τελευταία 5 χρόνια, ενώ έχει ήδη δικαιωθεί και του έχουν επιστραφεί 780.000 ευρώ από την ΕΥΔΑΠ, που είχαν παρατύπως και παρανόμως πληρωθεί από τον δήμο στο παρελθόν για ανύπαρκτα δημοτικά ρολόγια στο Πάτημα Χαλανδρίου. Ο δήμος πλήρωνε για χρόνια και ως τον Οκτώβριο του 2014 που το ανακάλυψε η νέα διοίκηση, για δημοτικό δίκτυο νερού που είχε παραδοθεί στην ΕΥΔΑΠ τουλάχιστον από το 2007!!!

Η αναδιοργάνωση και ο έλεγχος των οικονομικών και νομικών υπηρεσιών, ο τερματισμός της πολιτικής ανοχής και των πελατειακών εξυπηρετήσεων στους οικονομικά ισχυρούς φέρνουν ήδη τα πρώτα αποτελέσματα που επιτρέπουν στο Χαλάνδρι να μειώνει για τρίτη χρονιά τα δημοτικά τέλη για τις κατοικίες και τις μικρές επιχειρήσεις, διατηρώντας και βελτιώνοντας τις ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας προς τους πολίτες.

Ο μαραθώνιος ενός έργου...

Η δημοτική αρχή γίνεται συχνά παραλήπτης υποδείξεων και προβλημάτων που επιζητούν άμεση λύση ή προτάσεων για παρεμβάσεις σε χώρους που θα οδηγήσουν στην αισθητική και ποιοτική τους αναβάθμιση

Αν και πολλές από τις προτάσεις υιοθετούνται και εντάσσονται προς υλοποίηση στον εκάστοτε δημοτικό προϋπολογισμό, επίσης συχνά διατυπώνονται παρατηρήσεις γιατί τα υπό εκτέλεση έργα δεν υλοποιούνται άμεσα ή μάλλον δεν υλοποιούνται σε εκείνο το χρονικό διάστημα που κάποιος ιδιώτης θα μπορούσε να θεωρεί εύλογο. Όμως θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η τοπική αυτοδιοίκηση, εκτός από τα υπόλοιπα προβλήματα που αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια (αναστολή προσλήψεων, μείωση της κρατικής χρηματοδότησης κλπ), βρίσκεται αντιμέτωπη και με ένα πολυδαίδαλο, αυστηρό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας που αντί να επιλύει επιτείνει τη γραφειοκρατία. Έτσι, παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις στην έναρξη ενός έργου παρά το ότι για τους κατοίκους μιας πόλης αυτό μπορεί να έχει ιδιαίτερη σημασία. Είναι προφανές ότι σε ευρύτερη κλίμακα αυτό έχει άμεσο αντίκτυπο στην ίδια την πορεία της οικονομίας, αφού υπάρχοντα κεφάλαια δεν επενδύονται με άμεση συνέπεια την απώλεια θέσεων εργασίας, σε μία περίοδο μάλιστα που τα ποσοστά ανεργίας είναι ιδιαίτερα αυξημένα.

Ο πίνακας που ακολουθεί είναι απολύτως ενδεικτικός. Σε αυτόν περιλαμβάνεται περίπου το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την έναρξη υλοποίησης ενός έργου για το οποίο υπάρχει έτοιμη μελέτη. Όμως για τη σύνταξη μίας μελέτης – ανάλογα με το είδος του έργου – απαιτείται, εκτός από το εύλογο χρονικό διάστημα επεξεργασίας από την τεχνική υπηρεσία του δήμου, επικοινωνία, συντονισμός και πιθανές εγκρίσεις από διαφορετικές δημόσιες υπηρεσίες με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα χρονικά όρια. Παρατηρεί κανείς ότι το **συντομότερο χρονικό διάστημα** για την έναρξη εκτέλεσης ενός έργου με έτοιμη μελέτη κυμαίνεται από 4 μήνες κατ' ελάχιστο, εάν δεν προβλέπεται προσυμβατικός έλεγχος, έως τουλάχιστον 5 μήνες εάν προβλέπεται. Σε αυτό το χρονικό διάστημα θα πρέπει κανείς να προσθέσει και τη δυνατότητα που έχουν οι υποψήφιοι ανάδοχοι του έργου να υποβάλουν ενστάσεις σε διάφορες φάσεις της διαδικασίας καθώς και προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση (με δικαίωμα απάντησης εντός 30 ημερών) και κατόπιν στην Επιτροπή του άρθρου 152, γεγονός που μπορεί να επιμηκύνει ακόμα περισσότερο το χρονικό διάστημα υλοποίησης ενός έργου. Έτσι, πίσω από την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου βρίσκεται η titάνια προσπάθεια των δημοτικών υπηρεσιών, όχι μόνο να τηρηθούν οι νόμιμες διαδικασίες αλλά και να επισπευσθούν όσο το δυνατό περισσότερο. Περισσότερο να προστεθεί ότι η ριζική ανατροπή του υπάρχοντος, πλήρως γραφειοκρατικού, θεσμικού πλαισίου είναι αναγκαία περισσότερο από ποτέ.

Χρονοδιάγραμμα ανοικτού διαγωνισμού (σύμφωνα με το νόμο 4412/2016) για την εκτέλεση ενός έργου από τη μελέτη μέχρι την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο.

Χρόνος υλοποίησης	Αιτιολογία
0	Έτοιμη μελέτη
7 ημέρες	Εισαγωγή του θέματος στην Οικονομική Επιτροπή του δήμου
7 ημέρες	Ανάρτηση στο κεντρικό πληροφοριακό σύστημα του υπουργείου, δημοσίευση στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο της πρόσκλησης κλπ.
22 ημέρες	Εκτέλεση δημοπρασίας
10 ημέρες	Εισήγηση προς την Οικονομική Επιτροπή για την έγκριση του πρώτου πρακτικού σειράς μειοδοσίας
10 ημέρες	Προθεσμία για υποβολή ενστάσεων επί της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής
25 ημέρες	Χρονικό διάστημα που παραχωρείται στον μειοδότη για την προσκόμιση των απαραίτητων εγγράφων που προβλέπονται από τη νομοθεσία
10 ημέρες	Εισήγηση προς την Οικονομική Επιτροπή για την έγκριση του δεύτερου πρακτικού κατακύρωσης του διαγωνισμού
10 ημέρες	Προθεσμία για υποβολή ενστάσεων επί της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής
30 ημέρες τουλάχιστον	Προσυμβατικός έλεγχος (όταν προβλέπεται)
15 ημέρες	Χρονικό διάστημα για προσκόμιση εκ νέου δικαιολογητικών
20 ημέρες	Χρονικό διάστημα για την υπογραφή της σύμβασης
Σύνολο ημερών 166	

Ανοικτή επιστολή του αντιδημάρχου Παιδείας του Δήμου Χαλανδρίου

Αγαπητοί γονείς,

Υπάρχει μια λαϊκή προτροπή βασισμένη σε μια παλιά ιστορία, σύμφωνα με την οποία αν βρεις στον δρόμο σου ένα γουδί και ξέρεις σε ποιον ανήκει, καλύτερα να μην του το επιστρέψεις αν δεν έχεις βρει και το γουδοχέρι, γιατί είναι πιθανό να σε κατηγορήσει ότι εσύ του το έκλεψες.

Δυστυχώς, σε μια τέτοια συνθήκη μας παραπέμπουν οι αντιδράσεις σχετικά με την ενημερωτική συνάντηση που πραγματοποιήθηκε από τη διοίκηση του δήμου και τη Διεύθυνση Παιδείας σχετικά με τα θέματα της παιδείας, με στόχο όχι μόνο την πληροφόρηση των προσκληθέντων για τις σχετικές ενέργειες του δήμου αλλά και τη συνδιαμόρφωση αποφάσεων για τις μελλοντικές μας δράσεις.

Στη συνάντηση είχαν προσκληθεί να συμμετέχουν οι επικεφαλής ή εκπρόσωποι των δημοτικών παρατάξεων, οι ανεξάρτητοι δημοτικοί σύμβουλοι, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της περιοχής και η Ένωση Γονέων.

Παραβρέθηκαν από την πλευρά της αντιπολίτευσης μόνο ο τέως αντιδήμαρχος Παιδείας, ανεξάρτητος δημοτικός σύμβουλος, Θεodorής Αλεξίου και ο ανεξάρτητος δημοτικός σύμβουλος Γρηγόρης Καλομοίρης. Από την πλευρά των κοινωνικών φορέων της πόλης, η Ένωση Γονέων και δυο μέλη του Δ.Σ της συνδικαλιστικής οργάνωσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Δεν θα επιμείνουμε εδώ στην ελλιπή συμμετοχή στην εν λόγω συνάντηση μολονότι μας δημιούργησε αίσθημα απογοήτευσης, με δεδομένο μάλιστα ότι η διεξαγωγή τέτοιων συναντήσεων αποτελεί πάγιο αίτημα όλων των ενδιαφερόμενων αλλά κυρίως αποτελεί βασικό μέλημα της διοίκησης.

Εστιάζοντας σε εκείνους που τελικά συμμετείχαν, ο Δήμος

Χαλανδρίου δέχτηκε κριτική από την Ένωση Γονέων για μια σειρά ζητήματα, κριτική η οποία μας φέρνει στο μυαλό εκείνο το γουδοχέρι στο οποίο αναφερθήκαμε. Είναι βέβαιο ότι υπάρχουν ακόμη σημαντικές ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων παρά την ουσιαστική πρόοδο της τελευταίας τριετίας. Γνωρίζουμε όμως επίσης ότι αυτή η πρόοδος έχει επιτευχθεί παρά τη μείωση των πόρων του κράτους προς την αυτοδιοίκηση και τη γενικότερη δημοσιονομική ασφυξία. Είναι όμως τουλάχιστον άδικο η αναμενόμενη και φυσική απαίτηση για κάλυψη των αναγκών, να μετατρέπεται σε πλήρη αποσιώπηση, απαξίωση και διαστρέβλωση της μεγάλης τομής που έχει γίνει. Ακόμη περισσότερο αποπροσανατολιστικό είναι να διατυπώνονται απαιτήσεις για θέματα όπως οι προσλήψεις προσωπικού και το χτίσιμο σχολείων για τα οποία οι δήμοι δεν έχουν καμία αρμοδιότητα.

Η δημοτική αρχή έχει τη δυνατότητα επιμέρους τεχνικών παρεμβάσεων στις σχολικές εγκαταστάσεις και τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκπαιδευτικών δράσεων για τις οποίες μάλιστα σε τυπικό επίπεδο εξαντλεί κάθε περιθώριο που της δίνει ο νόμος. Μιλώντας σε ουσιαστικό επίπεδο, η Διεύθυνση Παιδείας του Δήμου Χαλανδρίου από την αρχή της ανάληψης των καθηκόντων της σημερινής διοίκησης έστειλε μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση και με κάθε τρόπο ότι οι πόρτες τόσο της υπηρεσίας όσο και του αντιδημάρχου Παιδείας είναι πάντα ανοιχτές για όποιον/α ενδιαφερόμενο/ν, σε θεσμικό ή προσωπικό επίπεδο, επιθυμεί, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια των αρμοδιοτήτων μας, να καταθέσει τις απόψεις, τις ιδέες του και τα αιτήματά του σχετικά με παρεμβάσεις βελτίωσης των συνθηκών στις οποίες τα παιδιά μας μαθαίνουν γράμματα στην πόλη μας.

Είναι σαφές, από τα σημεία στα οποία εστιάζει την κρι-

τική της η Ένωση Γονέων, ότι τελικά δεν έχουν γίνει κατανοητά ούτε τα όρια των δημοτικών αρμοδιοτήτων στα θέματα παιδείας αλλά ούτε και η απερίφραστη πρόθεση της διοίκησης να συζητά στο ίδιο τραπέζι με όλους όσους νοιάζονται πραγματικά για αυτά, προκειμένου να μεριμνούμε από κοινού για κάθε ενδεχόμενο διεύρυνσης αυτών των ορίων. Φαίνεται μάλιστα ότι είτε δεν έχει γίνει αντιληπτή είτε δεν έχει αξιολογηθεί η πρωτοτυπία και η σπουδαιότητα των δράσεων/ παρεμβάσεων που έχουν γίνει έως σήμερα στα σχολεία της πόλης μας.

Απαντώντας πιο συγκεκριμένα στην Ένωση Γονέων, αναφέρουμε ενδεικτικά με αριθμούς:

- Προβλέπεται έκτακτη χρηματοδότηση από το ταμείο του δήμου στις σχολικές επιτροπές ύψους 400.000 ευρώ για το 2018, έναντι μηδενικής το 2014. Αντίστοιχα, ποσό 395.000 ευρώ διατέθηκε το 2017, ενώ περισσότερα από 400.000 ευρώ διατέθηκαν συνολικά τη διετία 2015-16.
- Στο τεχνικό πρόγραμμα του δήμου, για το 2018, προβλέπεται έργο συντήρησης σχολικών κτιρίων ύψους 1.200.000 ευρώ, σε συνέχεια έργων αξίας άνω των 600.000 ευρώ τα τρία τελευταία χρόνια.
- Ανακατασκευάστηκαν πλήρως τα αθλητικά γήπεδα σε 11 δημοτικά σχολεία, ενώ είναι προγραμματισμένες οι εργασίες και για τα υπόλοιπα.
- Ολοκληρώθηκε η συντήρηση και ο ελαιοχρωματισμός (ύστερα από 20 χρόνια) στο εξωτερικό τριών σχολείων ενώ το έργο αποκατάστασης συνεχίζεται σταδιακά στα υπόλοιπα σχολεία.
- Διανέμονται δωρεάν με δαπάνη του δήμου τα ξενόγλωσσα βιβλία σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες της πόλης

σαν ελάχιστη συμβολή στην οικονομική επιβάρυνση των γονέων τους τα τελευταία χρόνια της κρίσης. Αντίστοιχα μικρή συμβολή αποτελεί και η καθιέρωση δωρεάν σχολικών γευμάτων σε σχολείο της πόλης.

- Διοργανώνονται από τον δήμο δωρεάν θεατρικές παραστάσεις για μαθητές/ριες και εκπαιδευτικούς (σε όλα τα δημόσια σχολεία όλων των βαθμίδων) στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος για τρίτη συνεχή χρονιά φέτος.
- Θεσμοθετήθηκε το Φεστιβάλ Παραμυθιού με συμμετοχή της σχολικής κοινότητας για δεύτερο χρόνο φέτος.
- Διεξάγονται καλοκαιρινά προγράμματα σε σχολεία και αθλητική κατασκήνωση με πρωτοφανείς ευνοϊκούς όρους σε σχέση με όσα γίνονται σε γειτονικούς δήμους.
- Παραχωρήθηκε δωρεάν εξοπλισμός του δήμου (50 φωτοτυπικά, εκτυπωτές κλπ) στα σχολεία.

Είναι προφανές ότι δεν επιδιώκουμε να διαφημίσουμε το έργο μας. Ζητούμενο είναι να βρούμε εκείνο το σημείο συνάντησης από το οποίο θα είμαστε πιο κοντά σε όσα απασχολούν τη σχολική κοινότητα της πόλης μας, διατηρώντας με κατανοήση και σεβασμό τις όποιες μεταξύ μας ιδεολογικές διαφορές. Αυτό επεδίωκε και η προαναφερθείσα πρόσκληση. Φαίνεται όμως πως αντί να έρθουμε όλοι μαζί να δούμε τι λογής είναι αυτό το «γουδί» που έχουμε ώστε να το παραδώσουμε καλύτερο εκεί που ανήκει, στα παιδιά μας, βρεθήκαμε υπόλογοι για το ότι δεν έχουμε το «γουδοχέρι». Εμείς παραμένουμε συνεπείς και περιμένουμε τη συνεργασία όλων ώστε να διεκδικήσουμε με τον καλύτερο τρόπο αυτό το «γουδοχέρι». Στο μεταξύ βέβαια δεν θα σταματήσουμε να το αναζητούμε μόνοι μας...

Ο αντιδήμαρχος Παιδείας
Θύμιος Κουράσης

Θέατρο στα σχολεία

Θέατρο από τα θρανία τους παρακολούθησαν και φέτος για τρίτη συνεχή χρονιά οι μαθητές και οι μαθήτριες του Χαλανδρίου. Η πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Πολιτισμού του Δήμου να φέρει το θέατρο στα δημόσια σχολεία, ξεκίνησε τη σχολική χρονιά 2015-16, με την πεποίθηση ότι η πνευματική καλλιέργεια των νέων δεν πρόκειται αποκλειστικά και μόνο από το σχολικό πρόγραμμα σπουδών και γνώρισε μεγάλη απήχηση στη σχολική κοινότητα εδραιώνοντας έναν θεσμό που επιτρέπει στους νέους/ες και τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με την τέχνη του θεάτρου μέσα στις σχολικές αίθουσες.

Δεδομένης της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας που δεν επιτρέπει στις οικογένειες να παρακολουθούν συχνά πολιτιστικές εκδηλώσεις με τα παιδιά τους, είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι οι παραστάσεις απευθύνονται στο σύνολο της σχολικής κοινότητας και όχι σε μια περιορισμένη ομάδα μαθητών/τριων. Μεγάλη σημασία έχει και το γεγονός ότι οι πολιτιστικές δράσεις πραγματοποιούνται στη διάρκεια του σχολικού προγράμματος καθώς με τον τρόπο αυτό ενισχύεται στη συνείδηση των μαθητών μια ευρύτερη διάσταση του σχολείου.

Συνολικά παρουσιάστηκαν 18 έργα σε 58 παραστάσεις.

Με μια πλούσια σειρά εκδηλώσεων συνέχισε το πολιτιστικό της έργο η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» το πρώτο εξάμηνο του 2018. Οι εκδηλώσεις που έγιναν στη

διάρκεια της σχολικής χρονιάς ήταν πολλές ενώ με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε ο 13ος Μαραθώνιος Παιδικής Ανάγνωσης με επισκέψεις παιδικών σταθμών, νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων στο χώρο της Παιδικής Βιβλιοθήκης (Παλαιολόγου, Αβέρωφ και Σόλωνος 6, τηλ. 210 6801654). Η Παιδική Βιβλιοθήκη δεν εγκαταλείπει τα παιδιά ούτε το καλοκαίρι καθώς, από τις 20 Ιουνίου, ξεκινά η Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας 2018.

Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» του Δήμου Χαλανδρίου

ΑΓΑΠΑΜΕ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ... ΟΛΟ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Μεγάλη ήταν η συμμετοχή στον **13ο Μαραθώνιο Παιδικής Ανάγνωσης**, που ολοκληρώθηκε στις 2 Ιουνίου, ωστόσο η δημιουργική σχέση των παιδιών με το βιβλίο δεν μπορεί να τελειώσει μαζί με τη σχολική χρονιά. Η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» καλεί τα παιδιά από 4 έως 14 ετών σε δημιουργικές δραστηριότητες με σημείο αναφοράς το βιβλίο αλλά όχι μόνο, με την **Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας 2018**.

Η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» συμμετέχει για 7η χρονιά στη διοργάνωση της καλοκαιρινής εκστρατείας του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. Η φετινή διοργάνωση έχει τίτλο **Αγαπημένα Δεδομένα: παρατηρώ και μετρώ τον κόσμο** και υπόσχεται ένα διασκεδαστικό και δημιουργικό καλοκαίρι στα παιδιά. Απαραίτητη για τη συμμετοχή, που είναι δωρεάν, η προεγγραφή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

Ένα νέο πρόγραμμα που ξεκίνησε πιλοτικά το 2018 η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος για τις βιβλιοθήκες του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών (ΔΕΒ) υλοποίησε η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» του Δήμου Χαλανδρίου, ως

μέλος του ΔΕΒ, σε συνεργασία με τα δημοτικά σχολεία που εκδήλωσαν ενδιαφέρον. Με το συγκεκριμένο πρόγραμμα, που υποστηρίζει τα παιδικά τμήματα των βιβλιοθηκών κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και το Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών επιχειρούν να αναδείξουν μακροπρόθεσμα τις δυνατότητες των βιβλιοθηκών ως **κέντρα παιδείας και εκπαίδευσης**, όπου η γνώση είναι ένα διαρκές πεδίο εξερεύνησης και ανακάλυψης. Στο πλαίσιο του προγράμματος, η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος παρέχει υποστηρικτικό υλικό σε κάθε βιβλιοθήκη που έχει δηλώσει συμμετοχή, όπως η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» του Δήμου Χαλανδρίου, ώστε να είναι δυνατή η διοργάνωση **τεσσάρων εργαστηρίων κάθε μήνα για παιδιά ή σχολικές τάξεις** γύρω από ένα κοινό θέμα. Τα θέματα απευθύνονταν σε μαθητές και μαθήτριες του δημοτικού και κυρίως στις ηλικίες 8-12 ετών. Κάθε μηνιαίο θέμα περιελάμβανε 4 εβδομαδιαίες συναντήσεις, διάρκειας 1 ½ ωρών η κάθε μία. Υπεύθυνη του προγράμματος είναι η Ειρήνη Βοκοτοπούλου ενώ την υλοποίησή του έχει αναλάβει η Αθηνά Μαθιουδάκη.

Το θέμα του Ιανουαρίου ήταν οι «ερωτήσεις». Ο νέος χρόνος ξεκίνησε με έναν κατάλογο ερωτήσεων προς τον εαυτό μας. Τα παιδιά έμαθαν τεχνικές για να ρωτούν έτσι ώστε να παίρνουν τις πιο ολοκληρωμένες απαντήσεις,

ενώ διάβασαν και απάντησαν ερωτήσεις από λογοτεχνικά βιβλία. Ο Φεβρουάριος ήταν αφιερωμένος στις μάσκες, το σύμβολο του καρναβαλιού, που εξερευνήθηκε ιστορικά και καλλιτεχνικά. Μήνας της ποίησης ο Μάρτιος και το ενδιαφέρον εστιάστηκε στη διερεύνηση για το τι είναι ένα ποίημα, στην αναγνώριση των ποιητών από τις λέξεις τους και στην αναζήτηση της σχέσης της ποίησης με τις άλλες τέχνες. Ο Απρίλιος ήταν εικαστικός μήνας. Τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με τους πίνακες του Ρενέ Μαγκρίτ που κρύβουν φιλοσοφικές σκέψεις και ιδέες. Ο Μάιος ήταν αφιερωμένος στην Ευρώπη καθώς στις 9 Μαΐου είναι η Ημέρα της Ευρώπης και το 2018 είναι έτος ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς. Η ήπειρός μας προσεγγίστηκε μέσα από τους μύθους της, την ιστορία της και τις διατροφικές συνήθειες των κατοίκων της.

ΠΛΟΥΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Ανάμεσα στις δράσεις που φιλοξένησε η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς υπήρχαν εργαστήρια μικροκατασκευών και πασχαλινά εργαστήρια, θεατρικό δρώμενο, σεμινάριο φωτογραφίας για παιδιά, εκπαιδευτική εκδήλωση, σειρά συναντήσεων ανάγνωσης για παιδιά προσχολικής ηλικίας, σειρά συναντήσεων φιλαναγνωσίας και εκδηλώσεις παρουσίασης βιβλίου.

ΝΥΧΤΕΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
2018

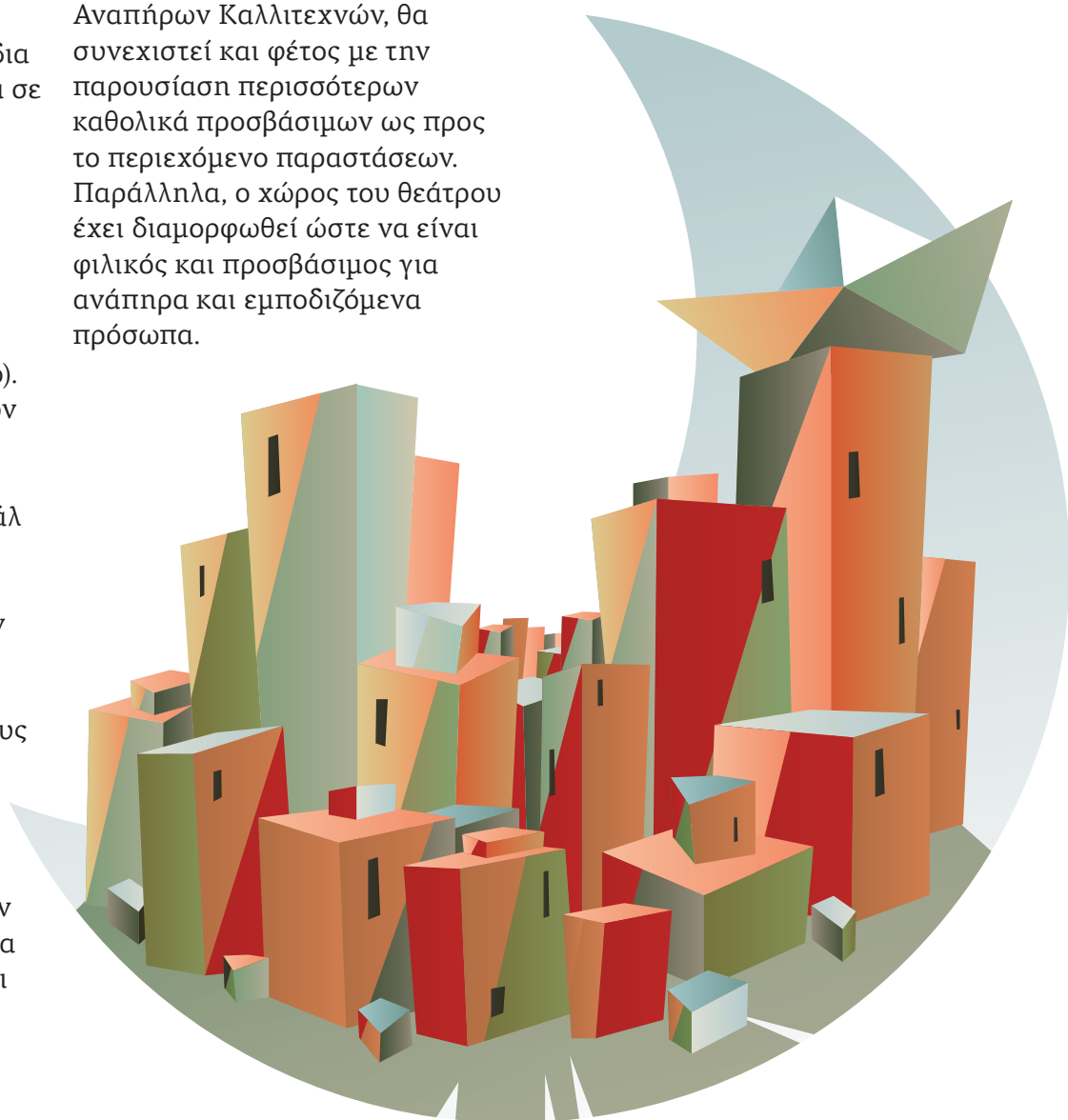
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΡΕΜΑΤΙΑΣ

Αφιερωμένη στη μνήμη της Καλλιόπης Μουστάκα, δωρήτριας του Αετοπουλείου Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Χαλανδρίου, με αφορμή τα 100 χρόνια από τη γέννησή της, ξεκινά την 1η Ιουλίου η μεγάλη γιορτή της πόλης μας, το Φεστιβάλ Ρεματίας 2018, καλώντας όλους και όλες μας να συμμετέχουμε με την ίδια θέρμη για τρίτη συνεχή χρονιά σε *Νύχτες Αλληλεγγύης*.

Το πρόγραμμα του φεστιβάλ περιλαμβάνει φέτος 65 εκδηλώσεις από όλο το φάσμα των παραστατικών τεχνών, οι οποίες έχουν στη συντριπτική τους πλειονότητα ελεύθερη είσοδο (μόνο 8 έχουν εισιτήριο). Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλαμβάνει παραστάσεις θεάτρου, μουσικής, χορού και μεικτά θεάματα ενώ το φεστιβάλ «ανοίγουν» φέτος οι φορείς της πόλης με τις δικές τους εκδηλώσεις που θα διαρκέσουν από την 1η μέχρι τις 9 Ιουλίου. Εκτός από την ποικιλία εκδηλώσεων από καταξιωμένους καλλιτέχνες αλλά και νέους δημιουργούς που φιλοξενούν, οι Νύχτες Αλληλεγγύης στοχεύουν επίσης στη διασφάλιση των προϋποθέσεων ώστε οι παραστατικές τέχνες να είναι προσβάσιμες σε όλους και όλες. Η μεγάλη συναυλία του Αλκίνοου Ιωαννίδη που έγινε πέρυσι στη Ρεματιά, ύστερα

από συνεργασία του Δήμου Χαλανδρίου με την Κίνηση Αναπήρων Καλλιτεχνών, υπήρξε η πρώτη καθολικά προσβάσιμη ως προς το περιεχόμενο συναυλία της χώρας καθώς υπήρχε ταυτόχρονη Διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και ενδογλωσσικοί υπέρτιτλοι για Κ(κ)ωφούς/ες και βαρήκοους/ες. Η προσπάθεια αυτή του Δήμου Χαλανδρίου, πάντα σε συνεργασία με την Κίνηση Αναπήρων Καλλιτεχνών, θα συνεχιστεί και φέτος με την παρουσίαση περισσότερων καθολικά προσβάσιμων ως προς το περιεχόμενο παραστάσεων. Παράλληλα, ο χώρος του θεάτρου έχει διαμορφωθεί ώστε να είναι φιλικός και προσβάσιμος για ανάπηρα και εμποδιζόμενα πρόσωπα.

Σημειώνεται ακόμη ότι αποτελεί επιλογή της σημερινής διοίκησης η μεγάλη πλειονότητα των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Ρεματίας να έχουν ελεύθερη είσοδο ενώ όλοι/ες οι καλλιτέχνες/ιδες αμείβονται για το έργο τους. Οι Νύχτες Αλληλεγγύης προσδοκούν ότι και φέτος θα «νομιμοποιήσουν» το όνομά τους «ζητώντας» για μια ακόμη χρονιά, από τους θεατές των εκδηλώσεων χωρίς οικονομικό αντίτιμο, την προσφορά τροφίμων, φαρμάκων και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης για όσους και όσες δοκιμάζονται πιο σκληρά από την κρίση.

Για τον παλιό και νέο συννοικισμό προσφύγων στο Χαλάνδρι

Αυτό το κείμενο στηρίζεται στην παρουσίαση της Ομάδας Προφορικής Ιστορίας στην τέταρτη συνάντηση που διοργάνωσαν οι ΑΡΧΑΙΟ-ΛΟΓΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ τον Μάιο του 2018 με θέμα «Πόλεις - Αστικό τοπίο» στην ενότητα «Η Βιο-γραφία του Δημόσιου Αστιακού χώρου» με τίτλο «Λήθη και μνήμη στο ιστορικό μεταίχμιο. Η περίπτωση του παλιού και του νέου προσφυγικού συννοικισμού στο Χαλάνδρι»

Μετά τη μικρασιατική καταστροφή του 1922 και την υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών που ακολούθησε με την υπογραφή της συνθήκης της Λοζάνης, το 20% περίπου του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας ήταν πρόσφυγες, σύμφωνα με την απογραφή του 1928 (1.221.849 άτομα).

Η πλειοψηφία των προσφύγων βρήκαν στέγη σε καταυλισμούς που διαμόρφωσε η ΕΑΠ (Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων) πολλοί στα όρια του υπάρχοντος αστικού ιστού. Έτσι, μετά από διαφορετικές διαδρομές, 140-150 πολυμελείς, κατά τεκμήριο, οικογένειες κατέφυγαν και στο μικρό τότε πληθυσμιακά Χαλάνδρι των 6.882 κατοίκων, σύμφωνα με την ίδια απογραφή.

Ο πρώτος ή «παλιός» προσφυγικός συννοικισμός ιδρύθηκε στο Χαλάνδρι το 1926-27. Ήταν ένας πρόχειρος καταυλισμός για την προσωρινή στέγαση των προσφύγων. Αποτελούνταν από επτά σειρές ξύλινων παραπηγμάτων σε χώρο που ιδιοκτησιακά ανήκε στη Μονή Πεντέλης, δίπλα στο σιδηροδρομικό σταθμό του τράινου που συνέδεε την Αθήνα με το Λαύριο.

Ο χώρος αυτός περικλειόταν, κατά προσέγγιση, από τις σημερινές οδούς Βασιλέως Γεωργίου, 25ης Μαρτίου και Παπανικολή, με κέντρο τις οδούς Καλογρέζης, Παπαρρηγοπούλου και Σουρή. Εκεί στεγάστηκαν τελικά οι 150 προσφυγικές οικογένειες.

Αν και επρόκειτο για προσωρινή εγκατάσταση, οι πρόσφυγες παρέμειναν σε αυτά τα παραπήγματα για δέκα περίπου χρόνια σε πραγματικά άθλιες συνθήκες. «...Τα σπίτια ήταν παράγκες με σανίδια...». Ουσιαστικά ένα δωμάτιο, με διάδρομο που «...ίσα-ίσα που χωράγανε δύο άνθρωποι...» (αφηγήτρια Ελένη Γ.) και κοινή τουαλέτα κατασκευασμένη και αυτή με σανίδια «με τους λασπωμένους χωματόδρομους και τα λύματα να κυλούν ανάμεσα στις ξύλινες παράγκες» (Αναστάσιος Μ., Γιώργος Τ. Σταυρούλα Π.).

Το 1936, δέκα χρόνια μετά, με ενέργειες του Υπουργείου Πρόνοιας απαλλοτριώθηκε και ρυμοτομήθηκε μια μεγάλη έκταση δίπλα στη Λ. Κηφισίας. Η περιοχή ονομαζόταν «Τσα-

ναριά» ή «Τζανεριά». Εκεί δημιουργήθηκε ο νέος συννοικισμός και μεταφέρθηκαν περίπου 90 οικογένειες. Επρόκειτο για πέτρινες κατοικίες με δύο δωμάτια και τουαλέτα, οι οποίες δόθηκαν με παραχωρητήρια. Οι κατοικίες αποπληρώθηκαν με δόσεις (Ελένη και Κώστας Γ.). «...Ευτυχώς... που μεσολάβησε ο πόλεμος, δεν θα τάχαμε ξοφλήσει ακόμα... τα ξοφλήσαμε με κατοικά λεφτά...». (Γιώργος Τ.). Σε άλλους παραχωρήθηκαν ή αγοράστηκαν οικόπεδα και ακολούθησε η οικοδόμηση με δαπάνη των νέων ιδιοκτητών (Όλγα Σ. και Αναστάσιος Μ.).

Τα περισσότερα παραπήγματα στον παλιό συννοικισμό εγκαταλείφθηκαν ενώ χωρίστηκαν οικόπεδα που δόθηκαν επίσης με κλήρωση σε έναν αριθμό προσφύγων. Πολλοί όμως συνέχισαν να μένουν στα παραπήγματα που παρέμειναν στο Χαλάνδρι μέχρι το 1952.

Οι συνθήκες ζωής ήταν ιδιαίτερα δύσκολες καθώς έλειπαν στοιχειώδεις ανέσεις. Η ύδρευση των κατοίκων γινόταν από ένα κοινοτικό πηγάδι ενώ η σύνδεση με το ηλεκτρικό ρεύμα έγινε στις αρχές της δεκαετίας του '50. Το χειμώνα η ρεματιά πλημμύριζε συχνά και οι γύρω δρόμοι γίνονταν αδιάβατοι. Οι δύσκολες συνθήκες διαβίωσης δεν άφησαν ανεπηρέαστη και την εκπαίδευση των παιδιών στον συννοικισμό. Πολύ λίγα, δύο ή τρία συνέχιζαν (εκείνη τουλάχιστον την περίοδο) από το δημοτικό στο γυμνάσιο (Ελένη Γ., Νίκη Λ., Όλγα Σ.).

Μετά τη δεκαετία του '50 η κατάσταση στον προσφυγικό συννοικισμό φαίνεται σταδιακά να βελτιώνεται. Τον ηλεκτροφωτισμό ακολουθεί η έστω και περιορισμένη ασφαλτόστρωση. Το ραδιόφωνο κάνει την εμφάνισή του στην πρώτη οικογένεια και αποτελεί πόλο έλξης για την υπόλοιπη γειτονιά. Στις αρχές της δεκαετίας του '60 το τηλέφωνο που εγκαθίσταται στο γαλακτοπωλείο του Λεπενιώτη εξυπηρετεί όλη τη γειτονιά. Τα παιδιά φοιτούν πλέον κανονικά στα σχολεία της πόλης ενώ στη δεκαετία του '50 λειτουργεί ιδιωτικό δημοτικό σχολείο στον νέο συννοικισμό, η Δερβενιώτειος Σχολή, το οποίο αργότερα γίνεται δημόσιο.

Η εγκατάσταση των προσφύγων στα όρια της πόλης δεν έγινε χωρίς τριγμούς, κυρίως την πρώτη περίοδο, αφού ο

Λίγα λόγια για την ομάδα και τη δουλειά της

παλιός συνοικισμός ουσιαστικά δημιουργήθηκε κοντά στο κέντρο του Χαλανδρίου και σε μικρή απόσταση από την κεντρική πλατεία. Οι μνήμες, αν και έχουν περάσει δεκαετίες, εξακολουθούν να είναι νωπές τόσο από τους πρόσφυγες όσο και από τους υπόλοιπους κατοίκους του Χαλανδρίου.

«Οι Χαλανδραίοι εδώ ορισμένοι που τους ξέραμε και καλές οικογένειες, όταν ήμασταν εκεί στην άλλη γειτονιά, μάς πετάγανε κεραμίδια σπασμένα και τούβλα γιατί ήμασταν πρόσφυγες. Δείχνανε ότι ήταν ευσεβείς, ότι ήταν άνθρωποι καλοί, δεν ξέρω. Γιατί; Εμείς δεν είμαστε άνθρωποι δηλαδή; Και να πω και το άλλο. Δεν ξέρω αν είναι εγωιστικό. Ήρθαμε εδώ και τους ξυπνήσαμε... και να μας λένε τουρκόσπορους και τα λοιπά. Επιτρέπεται; Μας κοιτούσαν με μισό μάτι.» (Κωνσταντίνος Μ.)

Δύο ξεχωριστές κοινότητες στην αρχή θα μάθουν σιγά σιγά να συνυπάρχουν. Έτσι σταδιακά τα προβλήματα που δημιουργεί η κοινή φοίτηση στα σχολεία της πόλης, οι γάμοι μεταξύ «ντόπιων» και προσφύγων, που αρχικά ξενίζουν, ακόμη και το κοινό παιχνίδι μεταξύ των παιδιών, που αρχικά ήταν απαγορευμένο θα εξαλειφθούν στο πέρασμα του χρόνου. Άλλωστε οι πρόσφυγες, τουλάχιστον τον πρώτο καιρό, θα εργαστούν στα περιβόλια των ντόπιων (Σταυρούλα Π., Ολγα Σ., Ελένη Γ.), σαν εργάτες στην οικοδομή και σε ποικίλα άλλα οικοδομικά επαγγέλματα (Γιώργος Τ., Αναστάσιος Μ.) Αργότερα οι ίδιοι θα οργανώσουν καλύτερα τη ζωή τους, θα ασχοληθούν με τεχνικά-βιοτεχνικά επαγγέλματα και θα αποκτήσουν σιγά-σιγά δικά τους εργαστήρια και καταστήματα (Ελένη Γ., Διονυσία Σ.)

Στα χρόνια που ακολουθούν, το μικρό προσφυγικό σπίτι αλλάζει ανάλογα με τις ανάγκες της οικογένειας. Αρχικά δυο δωμάτια, κουζίνα και ένα υπνοδωμάτιο για όλα τα μέλη της οικογένειας. Αργότερα άλλα δυο δωμάτια για τα παιδιά. Ο «καμπινές», έξω και χωριστά από το βασικό οίκημα. Στον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, μπουστάνι με μαρούλια και κρεμμυδάκια από τη μια μεριά, και τριανταφυλλίες και λεμονιές από την άλλη. Παρέες που το βράδυ τραγουδάνε σε δημόσιο χώρο. (Αναστάσιος Μ., Ευάγγελος Σ.) Άλλωστε σχεδόν όλοι οι αφηγητές αναφέρονται στην αλληλεγγύη που διέκρινε τους κατοίκους του συνοικισμού και τους πολύ στενούς δεσμούς που είχαν όλοι μεταξύ τους.

Σήμερα η περιοχή του νέου συνοικισμού αποτελεί τμήμα μιας ολόκληρης περιοχής που ονομάστηκε επίσημα Νέο Χαλάνδρι και εκτείνεται από τον Άγιο Νικόλαο μέχρι την Λ. Κηφισίας και από την Παπανικολή μέχρι τη Ριζάρειο.

Ο τρόπος ζωής έχει αλλάξει όπως και η σύνθεση των κατοίκων. Οι μεγάλοι έφυγαν από τη ζωή, τα παιδιά παντρεύτηκαν αλλού, νέοι κάτοικοι ήλθαν. Ωστόσο η ονομασία «Συνοικισμός» στον νέο συνοικισμό παραμένει. Ορισμένοι κάτοικοι διαμαρτύρονται για τη χρήση της ονομασίας αυτής (Κωνσταντίνος Μ.). Αντίθετα, οι πολλοί δεν έπαψαν ποτέ να αναφέρονται στη γειτονιά τους με αυτό το όνομα. Η αποδοχή ή μη της ονομασίας σχετίζεται πιθανόν με το πρόσημο (θετικό ή αρνητικό) που έχουν νοηματοδοτήσει την ταυτότητα του πρόσφυγα. Το γεγονός πάντως ότι ακόμη και σήμερα εγείρει διαφωνίες σημαίνει πως το «στίγμα» ή η «περφηάνεια» του πρόσφυγα καλά κρατεί.

Η Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Δήμου Χαλανδρίου, η ΟΠΙ-ΔΗΧ, «γεννήθηκε» από μια ευτυχή συγκυρία, το συναπάντημα της Αθανασίας (Νάσης) Σιαφάκα, καθηγήτριας Βιοχημείας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, με την ιστορικό Τασούλα Βερβενιώτη, «μπτέρα» της προφορικής Ιστορίας στη χώρα μας, και σύντομα συγκέντρωσε γύρω της παλιούς και νεότερους Χαλανδραίους με έντονο ενδιαφέρον για την ιστορία, και μάλιστα για τη λαϊκή ιστορία του τόπου τους. Σήμερα αριθμεί περισσότερα από είκοσι ενεργά μέλη, στην πλειοψηφία τους γυναίκες. Ανάμεσα στα μέλη αρκετοί συνταξιούχοι αλλά και μεταπτυχιακοί φοιτητές και δύο υποψήφιοι διδάκτορες. Η ΟΠΙΔΗΧ από τα πρώτα της βήματα, στηρίχτηκε ένθερμα από τον αντιδήμαρχο Πολιτισμού, Σέργιο Γκάκα.

Η λειτουργία της ΟΠΙΔΗΧ ξεκίνησε με το απαραίτητο εκπαιδευτικό σεμινάριο στις αρχές του 2015 ενώ η συλλογή συνεντεύξεων ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου. Μέχρι σήμερα η ομάδα έχει πάρει περίπου 50 συνεντεύξεις, κυρίως από «παλαιούς» αλλά και από νεότερους κατοίκους του Χαλανδρίου –ανάμεσά τους κάποιοι Ρομά, όπως και Σύροι πρόσφυγες.

Στόχος της ομάδας είναι να συμβάλει στη διάσωση της συλλογικής μνήμης της πόλης μέσω των προφορικών μαρτυριών των κατοίκων της και να συνδράμει τον δήμο ώστε να δημιουργηθεί ένα «Μουσείο Μνήμης» στο Χαλάνδρι για να μη χαθεί η ιστορική μνήμη των πολλών, η μνήμη της καθημερινής ζωής των ανθρώπων. Στο μουσείο αυτό θα στεγαστούν επίσης φωτογραφίες, βιβλία και άλλο έντυπο υλικό καθώς και αντικείμενα που προέρχονται κυρίως από προσφορές των αφηγητών.

Η έρευνα της ΟΠΙΔΗΧ προσανατολίζεται στην καταγραφή των προφορικών μαρτυριών και την επεξεργασία τους, στην –κατά το δυνατόν– μελέτη της πρόσφατης ιστορίας και της εξέλιξης της πόλης, της γειτονιάς και της καθημερινότητας των κατοίκων της, πάντα μέσα από τις προφορικές μαρτυρίες των ιδίων.

Ανάμεσα στις διάφορες εκδηλώσεις που έχει συμμετάσχει ή διοργανώσει η ομάδα ξεχωρίζουν η Γιορτή Προφορικής Ιστορίας (2015), με αποτίμηση των πρώτων συνεντεύξεων, η 2η Γιορτή των Ομάδων Προφορικής Ιστορίας με τίτλο «Διαδρομές... γιατί η ζωή είναι δρόμος», με τέσσερις δικές της ανακοινώσεις (2017) και η διοργάνωση και παρουσίαση στο Χαλάνδρι (2017) της ημερίδας με τίτλο: «Η δεκαετία του '40 και οι Χαλανδραίοι», της οποίας ετοιμάζεται και η έκδοση έντυπης εκδοχής.

Σημαντική είναι και η συμμετοχή της ομάδας, με μαρτυρίες αφηγητών, στο πρόγραμμα που εκπονείται από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και την ΕΥΔΑΠ για την ανάδειξη του Αδριάνειου Υδραγωγείου. Η πιο πρόσφατη δουλειά της ομάδας είναι η εισήγηση στο συνέδριο «Αρχαιολογικοί Διάλογοι 2018, Αθήνα 31 Μαΐου-3 Ιουνίου» Η εισήγηση αυτή, με τίτλο «Λήθη και μνήμη στο ιστορικό μεταίχμιο. Η περίπτωση του παλιού και νέου προσφυγικού συνοικισμού» καθώς και η έρευνα πίσω από αυτή, αποτελεί τμήμα της ευρύτερης έρευνας (πάντα μέσα από προφορικές μαρτυρίες) που αυτό τον καιρό εκπονεί η ΟΠΙΔΗΧ με θέμα τον προσφυγικό συνοικισμό του Χαλανδρίου, την οποία και θα παρουσιάσει σε κάποιες εκδηλώσεις από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Στο ίδιο πλαίσιο, η ομάδα οργάνωσε «περίπατο στον παλιό και νέο προσφυγικό συνοικισμό» συνομίλησε με κατοίκους, ανάμεσά τους και αφηγητές και φωτογράφησε παλιά σπίτια που κατοικούνται μέχρι σήμερα αλλά και άλλα σημεία ιστορικού ενδιαφέροντος.

2ο Φεστιβάλ Παραμυθιού

Ενώνοντας την ιστορική γνώση με τη φαντασία

Παραμύθια για την ιστορία των σχολείων τους αφηγήθηκαν και φέτος τα παιδιά, στο πλαίσιο του 2ου Φεστιβάλ Παραμυθιού στο Χαλάνδρι, ενώνοντας την ιστορική γνώση με τη φαντασία. Το φεστιβάλ ξεκίνησε τον Μάρτιο με θέμα «το παλιό σχολείο».

Η επιτυχία της περσινής διοργάνωσης που είχε μεταμορφώσει το Χαλάνδρι σε ζωηρή παραμυθούπολη οδήγησε τον Δήμο Χαλανδρίου σε συνεργασία με το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης του Εθνικού Κέντρου Έρευνας & Διάσωσης Σχολικού Υλικού στην καθιέρωση ενός θεσμού που τροφοδοτεί

τη δημιουργικότητα παιδιών και ενηλίκων.

Όπως λέει ο Κώστας Στοφόρος, συνεργάτης του Μουσείου Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης: «Ο σκοπός της φετινής διοργάνωσης ήταν να ανακαλύψουν τα παιδιά

την ιστορία του σχολείου, να μιλήσουν με μαμάδες και μπαμπάδες, παππούδες και γιαγιάδες για το πώς πήγαιναν στα σχολεία τους τα παλιά χρόνια, να τα συνδέσουν όλα αυτά με την τοπική ιστορία. Όλα τέθηκαν υπό έρευνα. Για

αυτό συνεργαστήκαμε και με την Ομάδα Προφορικής Ιστορίας του Δήμου Χαλανδρίου που συγκεντρώνει στοιχεία για το Χαλάνδρι στα παλιά τα χρόνια. Τα παιδιά έμαθαν ποιο είναι το παλιό σχολείο ενώ ταυτόχρονα ήρθαν πιο κοντά μεταξύ τους οι γενιές».

Στο 2ο Φεστιβάλ Παραμυθιού Χαλανδρίου συμμετείχαν όλα τα δημοτικά σχολεία που έδειξαν το ανάλογο ενδιαφέρον σε αντίθεση με πέρυσι που οι δράσεις είχαν εστιάσει σε τέσσερα σχολεία της πόλης.

Σημαντική υπήρξε η συμβολή της Ομάδας Προφορικής Ιστορίας Δήμου Χαλανδρίου.

Έκθεση φωτογραφίας στην πλατεία Χαλανδρίου με εικόνες από την πόλη

Αρχιτεκτονικά μέλη και αντικείμενα, νεκρή και ζωντανή φύση, άνθρωποι και ζώα του Χαλανδρίου έκαναν την εμφάνισή τους στην κεντρική πλατεία της πόλης, σε μια έκθεση φωτογραφίας.

Τα 72 έργα που ανέδειξε ο φακός 19 ερασιτεχνών φωτογράφων της πόλης εντάσσονται σε μια πρωτότυπη εικαστική παρέμβαση που πραγματοποιήθηκε στην καρδιά της πόλης και «μιλάει» για τις γωνιές της, όπως τις «παγίδευσαν» οι συμμετέχοντες στα καλλιτεχνικά εργαστήρια του Αετοπούλειου Πολι-

τιστικού Κέντρου του Δήμου Χαλανδρίου, με υπεύθυνους τους φωτογράφους Μπάμπη Κουγεμήτρο και Θανάση Σταυράκη.

Η έκθεση *φωτογραφία στην πλατεία* υπήρξε ανοιχτή και προσβάσιμη κατά τη διάρκεια όλου του 24ωρου για ένα δεκαήμερο. Ύστερα

από ομόφωνη απόφαση των δημιουργών τους τα έργα παραχωρήθηκαν στον Δήμο Χαλανδρίου για να κοσμήσουν δημόσια κτήρια και αίθουσες της πόλης μας.

Με πρωτοβουλίες σαν αυτή δίνεται η ευκαιρία στους δημιουργούς που δραστηριοποιούνται στο Χαλάνδρι, αλλά και στους πολίτες γενικότερα, να συζητήσουν στον ανοιχτό, δημόσιο χώρο για την πολιτιστική δημιουργία στην πόλη μας και, βέβαια, να γνωρίσουν μια άλλη όψη του αστικού τοπίου.

«Ήρθε η ώρα να μιλήσουμε για όσα δε λένε οι άλλοι»

Σε συνθήκες γενικευμένης οικονομικής κρίσης και επιχειρούμενης μνημονιακής πειθαρχίας της κοινωνίας, μια ομάδα ανθρώπων που ζούμε στο Χαλάνδρι και συναντηθήκαμε σε κοινωνικές, πολιτικές και κινηματικές (αλληλεγγύης, αντιφασιστικές, αντιρατσιστικές) δράσεις, αποφασίσαμε να οργανώσουμε ένα δίκτυο παρέμβασης στην πόλη μας. Αφετηρία μας η κοινή διαπίστωση πως η κοινή μας ζωή στην πόλη μπορεί να γίνει καλύτερη, μόνο αν την συνδιαμορφώσουμε. Ήρθε η ώρα λοιπόν να μιλήσουμε ανοικτά, για να θέσουμε ζητήματα που τα τελευταία χρόνια δεν τέθηκαν, συσκοτίστηκαν ή διαστρεβλώθηκαν.

Ανάμεσά μας υπάρχουν πολλοί/ές που προερχόμαστε από τη δημοτική παράταξη «Αντίσταση με τους πολίτες του Χαλάνδριου». Υπήρξαμε μέλη της, υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι, εκλεγμένοι δημοτικοί σύμβουλοι. Συμμετείχαμε σε σημαντικό βαθμό στην εκλογική επιτυχία της παράταξης και πιστέψαμε πως θα μπορούσαμε –αξιοποιώντας τη δημοτική αρχή– να περάσει ο Δήμος στους δημότες αγνοώντας σε μεγάλο βαθμό το θεσμικό πλαίσιο και συνδιαμορφώνοντας ένα διαφορετικό παράδειγμα παρέμβασης στην πόλη. Ένα παράδειγμα παρέμβασης που θα ήταν σύμφωνο με τις αφετηριακές πολιτικές μας στοχεύσεις.

Όσο και αν δεν μπορούσαμε ή δε θέλαμε να το δούμε, τα πρώτα αρνητικά σημάδια φάνηκαν ήδη από την προεκλογική εκστρατεία και στη συνέχεια με την ανάληψη της διοίκησης. Υπήρξαν σφοδρότατες συγκρούσεις –τόσο προεκλογικά όσο και μετεκλογικά– οι οποίες δε στάθηκαν ικανές να αλλάξουν το δρόμο της νέας διοίκησης του δήμου προς την ενσωμάτωση. Σταδιακά αρχίσαμε να συνειδητοποιούμε πως η κατοχή μικρών και μεγάλων θέσεων εξουσίας κυριαρχούσε απέναντι στα προβλήματα της κοινωνίας και την παρέμβαση από τα κάτω. Ο όποιος ουσιαστικός έλεγχος της διοίκησης από τα κάτω υπονομεύθηκε από την αρχή και τελικά έπαψε να υπάρχει. Η δημοκρατία κατάντησε ένα πουκάμισο αδειανό και η επίκλησή της βαφτίστηκε κωλυσιεργία. Η εναλλαγή των εκπροσώπων της παράταξης σε θέσεις διοίκησης –βασική δημοκρατική αρχή των κινημάτων– με τη σειρά της βαφτίστηκε γραφικότητα. Έγιναν μακροχρόνιες, μάταιες προσπάθειες για να επανέλθει η ασκούμενη από τη διοίκηση πολιτική στις αφετηριακές πολιτικές της κατευθύνσεις. Το αποτέλεσμα είναι πως δεν καταφέραμε –παρά τις σοβαρές προσπάθειες που πιστεύουμε πως καταβλήθηκαν– να εμποδίσουμε την πορεία «κρατικοποίησης» της παράταξης και τη δραματική ενσωμάτωσή της στα γρανάζια του κρατικού μηχανισμού, σε σημείο τέτοιο που η ασκούμενη διοίκηση να υπερβαίνει σε συγκεντρωτισμό τον ίδιο τον Καλλικράτη.

Αισθανόμαστε πως είναι αναγκαίες και η κριτική και η αυτοκριτική, αλλά δεν είναι αρκετές από μόνες τους. Πιστεύουμε πως υπάρχει η αναγκαιότητα να συγκροτήσουμε μια εναλλακτική πρακτική και πρόταση για την πόλη. Στις τόσο αντίξοες συνθήκες που βιώνουμε, τόσο τοπικά όσο και ευρύτερα, χρειάζεται να δώσουμε το στίγμα πως αρνούμαστε να υποταχούμε στη ρητή πολιτική ευθυγράμμιση με τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές, πως δεν αποδεχόμαστε τις μονότονα επαναλαμβανόμενες επικλήσεις του κεντρικού και τοπικού κράτους για την αναγκαιότητα της μνημονιακής προσαρμογής.

Ποτέ δε συμβιβαστήκαμε με την αντίληψη πως δεν υπάρχει εναλλακτική, αντίληψη, που αποτέλεσε το πρόταγμα στις επιλογές και στις δράσεις της παρούσας διοίκησης. Πρόκειται για μια αντίληψη καταστροφική, στο βαθμό που επικυρώνει στην πράξη τον εντεινόμενο εναγκαλισμό με το κυβερνητικό κέντρο, καθιστώντας εκκωφαντική τη σιωπή και την απροξία για όσους και όσα καταστρέφουν το λαό και τη χώρα.

Χρειάζεται να επιμείνουμε πως –όσο συνεχίζεται η μνημονιακή πολιτική απαξίωσης της πόλης και των λειτουργιών της– εμείς δεν μπορούμε να επιτρέ-

πουμε να «μας αρκεί» μια «καλή διαχείριση» του δήμου.

Δε θέλουμε να συμβιβαστούμε με το πρόταγμα π.χ. μιας «καθαρής πόλης», όταν αυτή βασίζεται και προωθεί τις ελαστικές και επισφαλείς σχέσεις εργασίας και προέρχεται από διαχείριση κονδυλίων ΕΣΠΑ, αλλότριας στόχευσης από τις ανάγκες της πόλης.

Δε θέλουμε να δεχθούμε την αδιαφάνεια που χαρακτηρίζει το πλήθος απευθείας αναθέσεων, που το θεσμικό πλαίσιο επιτρέπει.

Δε θέλουμε να συμβιβαστούμε με τη μαζική παροχή πολιτιστικών προϊόντων, στο βαθμό που αυτή αποφασίζεται από ένα μόνο πρόσωπο, χωρίς οι πολίτες να συμμετέχουν στην επιλογή τους.

Δε θέλουμε να συμβιβαστούμε με την αλληλεγγύη ως διαμεσολάβηση της φτώχειας, ούτε με τον ευτελισμό της από συνεργασίες με ΜΚΟ. Δε θέλουμε να επιτρέψουμε τη μετατροπή της σε κατευθυνόμενη ελεημοσύνη για την ικανοποίηση ψηφοθηρικών στόχων.

Εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε πως η εταιρεία «Φλύα Α.Ε.» δεν μπορεί να εξακολουθεί να υφίσταται, γιατί λειτουργεί σε αδιαφάνεια και μετατρέπει το δήμο σε επιχειρηματία, έχοντας επιφορτιστεί ένα αντικείμενο, το οποίο θα έπρεπε να αποτελεί δικό του αντικείμενο.

Εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε την άποψη πως οι εργαζόμενοι του δήμου δεν είναι απλά εκτελεστικά όργανα των αποφάσεων της διοίκησης, αλλά δικαιούνται να έχουν λόγο και άποψη τόσο για τις ασκούμενες πολιτικές, όσο και για το αντικείμενο της εργασίας τους. Εξακολουθούμε να καταδικάζουμε τις πρακτικές εργοδοτικού αυταρχισμού, τις οποίες με μεγάλη συχνότητα η διοίκηση του δήμου επέλεξε να ασκήσει.

Για εμάς ποτέ δεν αποτέλεσε ζητούμενο να αποδείξουμε ότι κάποιος από εμάς θα ήταν καλύτερος διαχειριστής της δημοτικής εξουσίας από τους προηγούμενους. Το ζητούμενο για εμάς, ήταν και παραμένει να περάσει ο δήμος στους πολίτες. Επιτυχημένος από τη δική μας σκοπιά είναι ένας δήμος διεκδικητικός, αγωνιστικός, που ενισχύει τις συλλογικότητες, χωρίς να πλήττει την αυτονομία τους παρεμβαίνοντας, ένας δήμος στην πρωτοπορία του κοινωνικού πειραματισμού, μια ζώνη ανασύνταξης, ένα πραγματικό εργαστήρι επεξεργασίας των όρων για την έκφραση της βούλησης των από κάτω.

Μέσα δε, από την τραυματική, λίγο –πολύ, εμπειρία μας από τη συμμετοχή μας στους υπάρχοντες κοινοβουλευτικούς θεσμούς, τόσο ως δημοτικοί σύμβουλοι, όσο και ως δημότες, δεν μπορούμε παρά να αναμετρηθούμε ξανά, με τα κεντρικά ερωτήματα της αριστεράς, θέτοντας τα δάχτυλα «επί των τύπων των ήλων». Υπάρχει η όποια δυνατότητα, μέσα από τη συμμετοχή στους θεσμούς του αστικού κοινοβουλευτισμού, να κατορθώσει κανείς κάτι καλύτερο, πέρα από μια «καλή διαχείριση»; Μήπως η συμμετοχή αυτή οδηγεί με τον άλφα ή βήτα τρόπο, σε (σταδιακή στην καλύτερη περίπτωση) ενσωμάτωση, ακινητοποιώντας την οποιαδήποτε κινηματική διαδικασία, για μακρές χρονικές περιόδους; Και ακόμα, αν ο στόχος μας είναι η δημοκρατική συλλογικότητα και η αυτοδιαχείριση απέναντι στην επιβολή μιας από τα πάνω εξουσίας, πώς μπορούμε να πραγματώσουμε σ' αυτόν τον στόχο την τρέχουσα πολιτική μας πρακτική; Τα ερωτήματα αυτά φαντάζονται ίσως πολύ μεγάλα για το μπόι μιας μικρής δημοτικής ομάδας –θεωρούμε όμως ότι δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε οτιδήποτε, αν δεν αναμετρηθούμε ξανά μαζί τους.

Αναγνωρίζουμε πως καθυστερήσαμε πολύ. Έφθασε όμως η στιγμή να συζητήσουμε ξανά για τις ανάγκες της πόλης, μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους στις ανάγκες των πληττόμενων από την οικονομική και κοινωνική κρίση συμπολιτών μας. Κρίνουμε πως σήμερα είναι περισσότερο αναγκαίο από ποτέ να δηλώσουμε πως δεν υποτάχθηκαν όλοι/ες στις

μνημονιακές πολιτικές, πως δεν τελείωσαν όλα, πως μπορούμε να διεκδικήσουμε την κοινή μας ζωή στην πόλη. Είναι περισσότερο αναγκαίο από ποτέ να απευθυνθούμε στον κόσμο της εργασίας, στις άνεργες και στους άνεργους, στη νεολαία που πλήττεται αφόρητα.

Αποτελώντας μέρος του κόσμου της εργασίας, κινούμαστε σε κατεύθυνση, αντικαπιταλιστική, αντι-νεοφιλελεύθερη, θεωρώντας χρέος μας να σταθούμε στο πλευρό των ανθρώπων που πλήττονται, να ανοίξουμε δρόμους πρόσβασης όλων εκείνων με την αδύναμη ή την ανύπαρκτη φωνή στον αντίποδα των εγχειρημάτων της διαχείρισης της κεντρικής και δημοτικής πολιτικής σκηνής από τις έως σήμερα διοικήσεις. Επιδιώκουμε να αποτελέσει η πόλη μας κέντρο αντίστασης στη μνημονιακή εξαθλίωση και τη σύγχρονη κοινωνική βαρβαρότητα. Σκοπός μας είναι η ανάδειξη δημόσιων – κοινών θεμάτων που μας απασχολούν και που δεν τίθενται από τις άλλες πολιτικές δυνάμεις στην πόλη, καθώς και η δράση για την αντιμετώπισή τους, χωρίς η παρέμβασή μας να ετεροκαθορίζεται από κανένα πολιτικό κόμμα.

Εκκινώντας από την επισήμανση των πολιτικών ή/και πολιτιστικών κενών στους χώρους, όπου όλες και όλοι κινούμαστε, επιδιώκουμε να επιχειρήσουμε τη μετατόπιση του κέντρου δράσης μας από τον ιδιωτικό χώρο του σπιτιού μας στο δημόσιο χώρο. Επιλέγουμε να ενεργοποιηθούμε, να μην παραμείνουμε απαθείς θεατές στα όσα συμβαίνουν γύρω μας, προτάσσοντας το συλλογικό δρόμο έναντι του ατομικού και τις ανθρώπινες ανάγκες έναντι των κερδών. Επιλέγουμε το δρόμο της συλλογικής αντιμετώπισης των προβλημάτων μας, της διεκδίκησης, της αντίστασης και της αξιοπρέπειας. Επιχειρούμε να αποδομήσουμε τη σύγχρονη απομόνωση του προαστίου, συζητάμε τα κοινά μας προβλήματα, υφαινόμαστε συλλογικά ένα δίκτυο ανθρώπων με κοινές ανησυχίες και πολιτικά προτάγματα. Επιχειρούμε να ανασυγκροτήσουμε το δημόσιο χώρο παρέμβασής μας, αντιπαλεύοντας την εξατομίκευση. Επιδιώκουμε να οικοδομήσουμε μια προοπτική ρήξεων, ένα παράδειγμα συνάντησης με τους πολλούς, με δημοκρατικές συλλογικές διαδικασίες και όχι ανάθεσης σε λίγους, θέτοντας την αρχή της ισότητας στο επίκεντρο των σχεδίων και των αγώνων μας. Για μια μακρόπνοη λύση των προβλημάτων για τις ανάγκες των πολλών.

Επιλέγουμε να δράσουμε συλλογικά για την κοινή μας ζωή στην πόλη, θεωρώντας πως οι μόνοι αρμόδιοι για αυτό είμαστε εμείς οι ίδιοι. Πιστεύουμε πως δεν υπάρχουν «ειδήμονες» για τα δικά μας κοινά προβλήματα. Η αντιμετώπισή τους είναι υπόθεση του καθενός και της καθεμιάς από εμάς και όλων μαζί. Οι βασικοί άξονες για τη συλλογική δράση και παρέμβασή μας συμπυκνώνονται στην ανασυγκρότηση του δημόσιου χώρου, στο συνεχή αγώνα και αντίσταση απέναντι στις νεοφιλελεύθερες, μνημονιακές πολιτικές στην πόλη και τη λειτουργία του δήμου, καθώς και στην ανίχνευση και συνδημιουργία μορφών εναλλακτικής οργάνωσης της ζωής και της καθημερινότητας μας.

Απευθυνόμαστε σε όσες και όσους δε συμβιβάζονται με αντιδημοκρατικά, αυταρχικά, δημαρχοκεντρικά, καλλικρατικά, μνημονιακά αδιέξοδα, ούτε και με προσωποποιημένες ατομικιστικές πολιτικές και αντιεργατικές πρακτικές. Απευθυνόμαστε σε όσες και όσους εξακολουθούν να θεωρούν πως η συναπόφαση, η συνευθύνη, η συλλογική δράση, η δημοκρατία, η διαφάνεια, ο σεβασμός της πλειοψηφίας στη μειοψηφία αποτελούν αξίες και πρακτικές αδιαπραγμάτευτες.

Πιστεύουμε πως μπορούμε να ανοίξουμε μια ρωγμή σε αυτή την κατεύθυνση.

Οι ανεξάρτητοι δημοτικοί σύμβουλοι

Αλεξίου Θωδωρής
Ευσταθίου Τάσος
Καλομοίρης Γρηγόρης
Κασίμης Χρήστος
Κιούσης Θανάσης

Λιερός Γιώργος
Μάζη Χρυσούλα
Τζούρας Παναγιώτης
Φασίτσα Πόπη

ΙΟΥΛΙΟΣ

- 1 ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ και ΣΩΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ-ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΚΥΠΡΟΥ**
- 3 ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΚΥΡΙΕ ΤΣΕΧΩΦ**
Θεατρική Ομάδα Δήμου Χαλανδρίου
- 4 ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΜΑΝΟ ΛΟΪΖΟ ΜΕ ΤΟΥΣ «ΑΝΑΔΡΟΜΟΥΣ» ***
Διοργάνωση: τον Εμπνευστικό Σύλλογο Χαλανδρίου
- 6 ΚΟΜΕΝΤΙ ΜΠΟΥΡΔΟΥΚΛΟΥΑ-ΒΑΡΙΕΤΕ ΜΕΤΑ ΧΟΡΩΝ ΚΙ ΑΣΜΑΤΩΝ**
Πολιτιστικός - Επιστημονικός Σύλλογος Χαλανδρίου «ΑΡΓΩ»
- 7 ΑΡΚΑΔΙΑ - ΟΣΑ ΧΩΡΑΝΕ ΣΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ, ΔΕΝ ΤΑ ΒΑΣΤΑΝ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ**
Ένωση Αρκάδων Χαλανδρίου
- 9 ΧΤΥΠΑ ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ ΣΤΟ ΡΥΘΜΟ**
Ένωση Ηπειρωτών Χαλανδρίου
- 10 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΗ ΡΙΤΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ και τον ΘΟΔΩΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ**
- 12 ΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΟΙ**
Το συγκρότημα του Παύλου Σιδερόπουλου
- 13 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ**
Με τα συγκροτήματα «Κανελλόριζα» και «Ξέφραγο Αμπέλι»
- 14 ΛΑΜΙΑ ΒΕΔΙΟΥΙ**
Τραγούδια της Μεσογείου
- 16 17 ΕΥΡΙΠΙΔΗ, ΗΛΕΚΤΡΑ ***
5η Εποχή Τέχνης
- 18 ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΟΥΓΙΟΥΛΑ ΣΤΟΝ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ**
Από τη Φιλαρμονική του Δήμου Χαλανδρίου
- 20 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΘΕΤΗ ΔΙΝΟΥ ΚΟΚΟΤΟΥ**
Νένα Βενετσάνου, Νίκος Ανδρουλάκης, Ελένη Γιώργου, Πάνος Μπούσαλης και θμελής ορχήστρα
- 21 Ο ΣΟΛΕ ΜΙΟ**
Τρεις τεχνόχοι: Αντώνης Κορωνάιος, Σταμάτης Μπερής και Δημήτρης Αλεξανδρίδης με τη συνοδεία θμελούς ορχήστρας. Διευθύνει ο Θοδωρής Λεμπέσης
- 22 ΣΟΦΟΚΛΗ, ΑΝΤΙΓΟΝΗ ***
Από το Θέατρο Ατόμων με Αναπηρία (ΘΕ.Α.Μ.Α.)
- 23 ΤΑΚΙΜ**
Έξι κορυφαίοι δεξιότεχνες της ελληνικής δημοτικής μουσικής και ο Πετρολούκας Χαλκιάς. Επιμέλεια-παρουσίαση Λάμπρος Λιάβας
- 25 ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΜΑΝΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ**
Με τον θάνο Ολύμπιο και την Λιζέτα Νικολάου. Φιλική συμμετοχή: Βασίλης Πάτσιος

OUR FESTIVAL 4

27, 28, 29, 30, 31 ΙΟΥΛΙΟΥ και 1η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Φεστιβάλ εναλλακτικών καλλιτεχνικών σχημάτων. Θέατρο, μουσική, χορός και μικτά θέαματα, με 22 συνολικά δράσεις

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΡΕΜΑΤΙΑΣ

ΝΥΧΤΕΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

2018

Αφιερώνουμε στη μνήμη της Καλλιόπης Μουστάκα, δωρήτριας του Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου για τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη γέννησή της.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

- 22 Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ (1965)**
Προβολή από την Κινηματογραφική Εταιρεία Αθηνών και το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας
- 25 DUENDE - ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΓΗΣ**
Από το Θέατρο Τέχνης. Σύνθεση τραγουδιών - διδασκαλία παράστασης - ερμηνεία: Σταμάτης Κραουνάκης
- 27 ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΣΤΕΛΙΟ ΚΑΖΑΝΤΣΙΔΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΑΚΗ ΣΟΥΚΑ**
Με τον Λάμπρο Καρελά, τον Τάκη Σούκα στο ακορντεόν και θμελή ορχήστρα
- 28 ΤΑ ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΙΘΑΡΑΣ. ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΥΣΤΑΚΙΔΗ**
Μαζί με τους Γιώργο Τσαλαμπούνη, Δημήτρη Παπά και την Ιφιγένεια Ιωάννου
- 29 ΘΑΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟΣ**
Μαζί του ο Κώστας Θωμάδης και η Μαρίαννα Πολυχρονίδη
- 30 ΣΟΛΩΝ ΚΑΙ ΚΡΟΙΣΟΣ**
Digi-Theatre
- 31 ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ, Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΕ 80 ΗΜΕΡΕΣ ***
Στο ρόλο του Φιλέα Φογκ ο Χάρης Ρώμας

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

- 1 ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗ ΒΙΚΥ ΜΟΣΧΟΛΙΟΥ. ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΑΣ ΡΑΖΕΛΗ**
- 2 ΑΡΗΣ**
Θεατρική παράσταση βασισμένη στη ζωή του Άρη Βελουσιώτη.
- 3 Η ΦΟΝΙΣΣΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ**
Ομάδα χορού «Υπέρ Ορίων»
- 5 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΛΚΙΝΟΟ ΙΩΑΝΝΙΔΗ ***
- 7 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕJANDRO DIAZ**
Με 14 μουσικούς από Περού, Βολιβία, Αργεντινή, Κούβα, Μεξικό, Χιλή και Ελλάδα
- 8 ΛΙΩΣΤΕ ΤΑ ΧΙΟΝΙΑ ΓΡΗΓΟΡΑ...**
Αφηγηματική παράσταση δημοτικής ποίησης. Από το Πειραματικό Εργαστήριο Προφορικής Λογοτεχνίας
- 9 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΗ ΛΕΚΚΑ**
- 10 ΔΙΣΧΥΛΟΥ, ΧΟΗΦΟΡΟΙ**
Θεατρική ομάδα Vasistas
- 12 CIRCO CACHIVACHE**
Ζογκλερικά, ακροβατικά, με συνοδεία ζωντανής μουσικής σε ρυθμούς latin και swing
- 13 14 ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ, ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΕΣ ***
Παραγωγή: Ελληνικό Φεστιβάλ και ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Ιωαννίνων και Κρήτης
- 15 LA BOHEME**
Με την Τζίνα Πούλου και καλλιτέχνες της Εθνικής Λυρικής Σκηνής
- 17 ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΘΕΤΗ SAINT-SAËNS**
Από τη Φιλαρμονική του Δήμου Χαλανδρίου
- 18 CARTE POSTALE. ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ DA BAND ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΟΥΜΟΥΡΗ**
- 19 ΒΟΡΕΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ, ΓΙΑΝΝΕΝΑ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ**
Με τον Χρήστο Τσιαμούλη και τους Κυρατζήδες. Συμμετέχουν τα χορευτικά τμήματα του Ιδρύματος Ζήση
- 21 UNDERGROUND YOUTH ORCHESTRA - ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΝΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ**
- 22 ΤΟ ΠΑΡΤΥ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ**
Συναυλία αναβίωσης των μουσικών συγκροτημάτων του '60 και '70. Από την Ένωση Παλαιών Προσκόπων Χαλανδρίου

www.theatrourematias.gr

ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΡΕΜΑΤΙΑΣ
Πεζόδρομος Πρ. Ηλία

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ:
ΙΟΥΛΙΟΣ 9 Μ.Μ.
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 8.30 Μ.Μ.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΙΣΟΔΟΣ
ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

* Οι σημειωμένες με αστερίσκο εκδηλώσεις έχουν αντίτιμο που καθορίζουν οι παραγωγοί

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ
www.viva.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

